Like
magazín **pevš**

E-SHOPPING

WHAT'S UP SLOVENSKO!
WHAT'S UP CALIFORNIA!

IT'S PARTY TIME
CHRISTMAS FEVER

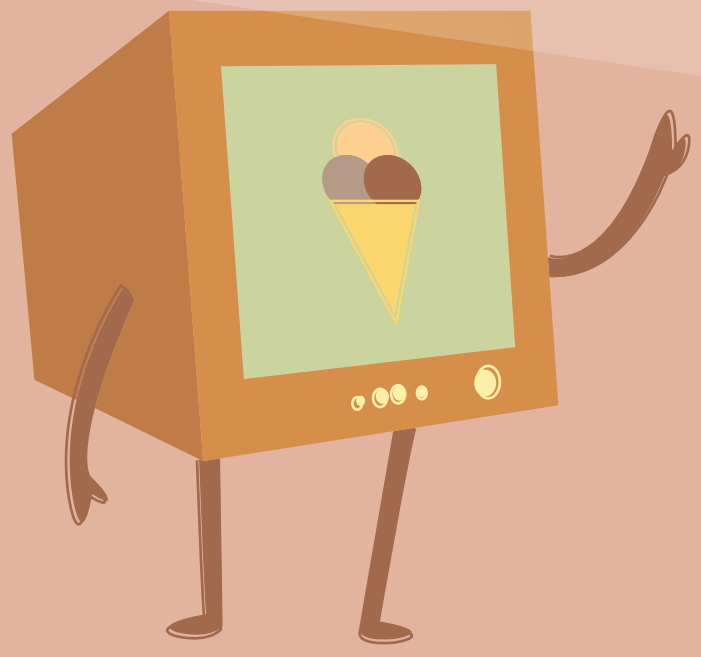

ZUZANA IHNÁTOVÁ
ŠÉFREDAKTOR

EDITORIÁL

Takto to vyzerá u nás pred uzávierkou. Veľa kávy, zeleného čaju a redbullov ma drží pri živote dlho do noci, keď už ostatní členovia rodiny dávno spia.
Nielen u nás doma. Viem to, pretože maily od ostatných členov redakcie prichádzajú najmä nadránom, najväčším spánkovým deficitom trpí náš grafik Jakub s fotografom Martinom.
Makáme nielen preto, aby sme mali z každého čísla LIKE radosť, ale aj pre pocit dobre odvedenej práce, pričom sa chceme stále zlepšovať.
V decembrovom čísle vám prinášame výber toho najzaujímavejšieho, čo sa na fakultách udialo, a že toho nebolo málo sa môžete dočítať v rubrike **paneuropa news.**
Na základe vašich feedbackov rozširujeme obsahové zameranie aj na mimoškolské témy. Pridávame zaujímavosti z odborov, rozširujeme kultúru a rubriku **web_tech**, myšlienkové pochody vybraných pedagógov a študentov nájdete v komentároch.
Nezabudnite sa inšpirovať našimi tipmi na vianočné darčeky. Všetky dostanete online z pohodlia vášho domova a ušetríte si tak čas aj nervy v predvianočnom šialenstve.
O prípadných nástrahách, výhodách a zaujímavostiach online nakupovania sa dozviete v našej hlavnej téme.
A keď už budete online, nezabudnite navštíviť našu facebookovú stránku www.facebook.com/likemagazin a napíšte nám, ako sa vám decembrové číslo páči. To bude ten najkrajší darček pre nás.

Pokojné prežitie vianočných sviatkov a úspešný rok 2012 vám za celú redakciu LIKE želá

Zuzana

Like

LIKE magazín pevš | ročník I., 2011, číslo 3

Vydavateľ: Bratislavská akademická spoločnosť – Paneurópska univerzita n.o., Tomášikova 20, 821 02 Bratislava

Odborní konzultanti: PhDr. Zora Hudíková, PhD., PhDr. Martin Kasarda, Dr.
Šéfredaktor: Mgr. Zuzana Ihnátová | **Zástupca šéfredaktora:** Mgr. Ivan Dranačka | **Redaktori:** Anita Čurneková, Veronika Ferancová, Simona Horváthová, Ľuboš Husár, Mgr. Zuzana Komárová, Mgr. Maroš Korman, Bc. Radovan Kopečný, Martin Kridla, Martin Kukoľ, Lenka Liptáková, Ivana Mrvová, Lenka Nemečková, Imrich Petro, Bc. Peter Považanec, Linda Prebreza, Bc. Juraj Recký, Juli Somova, Katarina Šamajová, Adam Šebesta, Mariana Tomanová
Fotografi: Martin Nedeliak, Igor Paliatka, Juli Somová, Tomáš Schiller, Mara Szabová | **Fotoeditor:** Martin Nedeliak
Grafické spracovanie: Jakub Jurášek _
Časopis vychádza pod gesciou Fakulty masmédií PEVŠ
Kontakt: Fakulta masmédií PEVŠ, Tematínska 10, 851 05 Bratislava | tel:+ 421 2 68 20 36 52 | email: like.magazin@paneurouni.com
Periodicita: 5-krát do roka | **Rozširuje:** Paneurópska vysoká škola | **Tlač:** Miracle, s.r.o. | **Náklad:** 1 500 ks
Cena: zadarmo | **ISSN:** 1338-4368 | EV 4362/11
obálka **Klára Pitlová**

OBSAH

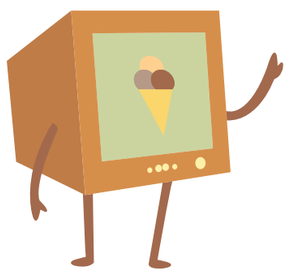

10 FP s Lipšicom

18 Thomas J. Dawson

22 Exchange!

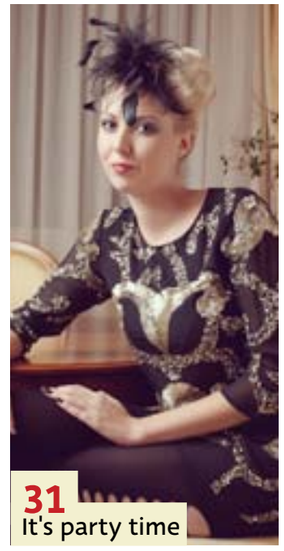

31 It's party time

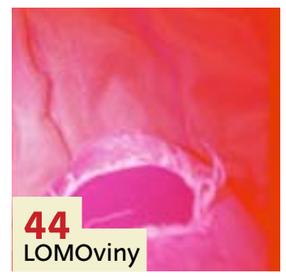

44 LOMOviny

TÉMA

06 E-SHOPPING

PANEUROPA NEWS

10 Fakulta práva bojovala s Lipšicom proti organizovanému zločinu

11 Právo verzus etika prednáška Dr. Kapteina

13 Popoludnie s Miroslavom Foretom

14 Workshop FM „Ako a čo na vš"

15 Imatrikulácie, ceny a Henrich Krejča – tri v jednom pre prvákov

16 Študentský klub

OSOBNOSŤ

18 **Thomas J. Dawson**

What's up Slovensko! What's up California!

AKTÍVNY ŽIVOT

22 Exchange! Erasmáci na PEVŠ

24 Praha, Prague, Praga....

26 Vianočné sla(dko)sti

28 Hovorkyňa hovorcov

MÓDA

31 It's party time, Christmas fever

36 Tipy na darčeky

KULTÚRA

38 Kinematografia

40 Hudba

42 Literatúra

WEB _ TECH

44 LOMOviny don't think just shoot!

46 **Twitter**: miesto kde sú tí, ktorých by si praješ mať za spolužiakov

47 **Foursquare** Staň sa starostom svojej fakulty!

DSGN _ MDI

48 Tomáš Mišura

KOMENÁR

14 Miroslav Zelinský

27 Iva Mrvová

43 Ľuboš Husár

46 Branislav Ondrášik

E-SHOPPING

TEXT: Juraj Recký
ILUSTRÁCIE: Klára Pitlová

Internet vládne svetu. Dostal sa do takých zákutí, kde by sme ho naozaj nečakali. Niekedy nás to až otravuje. Zatiaľ však prevládajú pozitíva. Našťastie! Uľahčuje nám množstvo činností, bez ktorých by sme fungovali len ťažko. Veď už ani do obchodov takmer nemusíme chodiť.

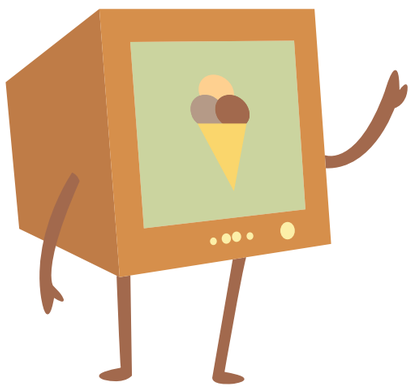

Nakupovanie už dávno nie je len o uspokojovaní pociťovaného nedostatku. Veď skúste si spomenúť, kedy ste naposledy boli niečo kupovať bez kamarátky alebo frajerky. Možno potraviny? Nakupovanie je už skôr spoločenská záležitosť. I keď by sa to mohlo zdať ako super vývoj, je to všetko len akési nabaľovanie sa príjemných vecí na niečo nie až tak dokonalé. Áno, ten základný akt výmeny peňazí za tovar má svoje muchy. Aj keď sa to možno na prvý pohľad nezdá. Zbytočne vysoké ceny, nedostupnosť tovaru, či kopec zabitého času, kým si kúpim to, čo potrebujem.
Riešenie? Celkom jednoduché, e-shopping!

Samé plusy

Pre tento spôsob nakupovania dnes už hrá veľa pozitívnych faktorov a jeho popularita je stále väčšia a väčšia. V čom sú teda také úžasné výhody? V pomyselnom rebríčku popularity výhod on-line nakupovania si na prvom mieste istotne spokojne odpočíva pohodlnosť. Potrebujete niečo kúpiť? Najväčšia vaša námaha je kliknúť na ikonu webového prehliadača. Zabudnite preto na obliekanie sa do nečasu, trčanie niekde v zápche, či hľadanie voľného parkovacieho miesta. Alebo dokonca na nepríjemných predavačov, ktorí často žijú v mylnej predstave, že ich v tom obchode vlastne otravujete. Zostaňte pohodlne v posteli, uvarte si kávu a googlite.
Že googlením prudko klesá miera pohodlnosti? Ak nemáte svoj obľúbený e-shop, možno vám výber potrvá trochu dlhšie. Avšak toto zdržanie vám môže ušetriť zopár eur. A keď ich ušetríte viackrát po sebe, to už znie zaujímavo. Ak budete hľadať po e-shopoch čokoľvek a venujete hľadaniu pár minút naviac, zistíte, že ceny sa môžu líšiť. Nájdite teda to najlacnejšie. Nemusíte sa však báť, že by ste nižšou cenou kupovali aj menej kvalitný tovar. Cena závisí od veľkosti e-shopu, spôsobu odoberania tovaru od distribútora, alebo od toho, či ide o priameho predajcu alebo o niekoľkého dílera v poradí. Mimochodom, napadlo vás porovnávať ceny v e-shopoch a v klasických kamenných obchodoch? Ak áno, istotne ste narazili na to, že v e-shopoch sú väčšinou lacnejšie. Dôvod? Do ceny v kamenných obchodoch vstupuje veľké množstvo nákladov, ktoré pri e-shopoch odpadávajú. Prenájom obchodného priestoru alebo platy predavačov sú položky, o ktoré sú produkty v e-shopoch lacnejšie.

Pomoc s vyhľadávaním?

Ak sa vám aj napriek ušetreným peniazom zdá vyhľadávanie najlacnejšieho produktu príliš zdĺhavé riešením môžu byť cenové porovnávače. Na Slovensku sú najznámejšie pricemania.sk, heureka.sk a najnakup.sk. Na týchto stránkach veľmi jednoducho nájdete čo hľadáte podľa názvu alebo typu produktu, či podľa výrobcu. Samozrejme výsledky vyhľadávania ponúknu najlepšie ceny. Tieto stránky tiež ponúkajú aj servis navyše. Nájdete tu recenzie na e-shopy, štatistiky s najpredávanejším tovarom alebo poradňu s praktickými a technickými informáciami.

Nápomocnosť týchto portálov je obrovská, no majú aj svoje muchy. Ceny, ktoré vám vyhľadávač ponúkne, nemusia byť konečné. Niektoré e-shopy zvyknú účtovať rôzne extra poplatky, ktoré produkt značne predražia. Najvýhodnejšia ponuka sa tiež nemusí zobraziť na prvých priečkach vyhľadávania. Dôvodom je inzercia, ktorá vyhľadávanie ovplyvňuje. Poslednou pomerne veľkou nevýhodu je aj samotné vyhľadávanie. E-shopy, ktoré ponúkajú svoje produkty cez cenové porovnávače, nemusia mať zákonite rovnako označený ten istý produkt. Kvôli rozdielnemu označeniu produktu, teda nemusíte ušetriť, koľko by sa dalo.

*Na stránkach najväčšieho slovenského internetového obchodu **InterStore.sk** je najväčší záujem o bielu techniku, teda práčky, chladničky a v lete o klimatizácie. Ďalej sa vo veľkom nakupujú notebooky, externé disky, reproduktory. Tradičným vianočným trhákom sú parfumy, hračky a krmivo pre zvieratá. **Momentálnym hitom v predajnosti sú tablety, letenky a čoskoro aj vstupenky na TOP podujatia v regióne.***

Kúpite vždy a všetko

Medzi najcennejšie veci dnes patrí čas. A toho je pri nákupoch často treba naozaj veľa. Nemusíte byť ani príliš prieberčiví, aby sa vám stalo, že prebehnete niekoľko obchodov a aj tak nekúpite to, čo ste potrebovali. Pri nakupovaní v e-shopoch sa vám toto nestane. Väčšina e-shopov má svoju ponuku istenú buď priamo od výrobcu, alebo aj iným e-shopom. Takže sa len zriedkavo stane, že to, čo chcete kúpiť nedostane, lebo to nie je na sklade. A ak náhodou predsa len narazíte na tento problém? Nuž prepísať webovú adresu je určite rýchlejšie ako sa trepať do iného obchodu o dve ulice ďalej. Naviac, ponuka v e-shopoch je často širšia ako v kamenných obchodoch.

Máte balíček

Našli ste to, čo ste hľadali, za super cenu? Skvelé, hor sa objednávať. Posledné, čo by mohlo výšku ceny ovplyvniť, je dodávka tovaru. Ak nakupujete v slovenskom e-shope, máte takmer vždy na výber z troch možností. Osobný odber, ktorý je väčšinou zadarmo. Za dobierku si Slovenská pošta zúčtuje nejaké to euro. Najdrahšia možnosť je kuriér. Ide však o ozajstný luxus, tak sa niet čomu čudovať. Veď váš nákup budete mať rýchlo a bezpečne, kdekoľvek si poviete a nemusíte kvôli odberu meniť plány. Pozor však pri nákupoch s nízkou cenou, aby ste v konečnom dôsledku nezaplatili viac, ako je cena v kamennom obchode.

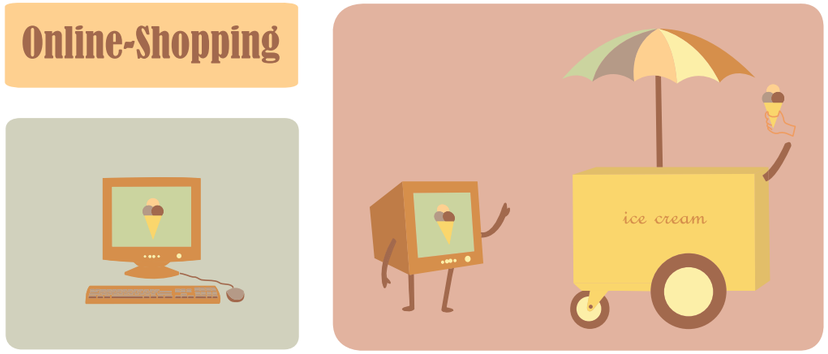

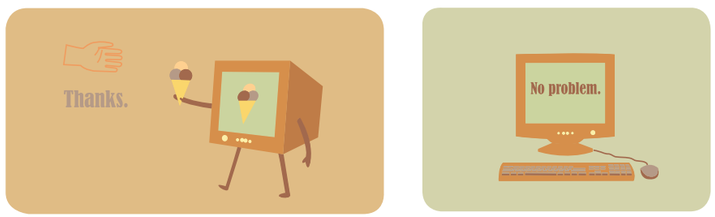

Niekoľko hypermarketov v jednom e-shope

Najširším e-shopom na slovenskom trhu je Interstore.sk. Tento on-line obchodný dom ponúka okolo 230-tisíc položiek. V tomto čísle nie sú navyše zahrnuté letenky a zájazdy, ktoré sú tiež v sortimente. Teda naozaj nájdete všetko, čo by ste mohli potrebovať na jednej adrese. Od špendlíka, cez práčku, bicykel, lego, až po zájazd na Tahiti. Pre porovnanie, veľké siete supermarketov ponúkajú na približnej ploche 2 500 metrov štvorcových 15 až 20-tisíc položiek. "Ročne vybavíme desaťtisíce objednávok v hodnote miliónov eur, zákazníci u nás každý deň veľa ušetria – a to nielen peňazí, ale aj nervov a času. Základom je ale komunikácia. Zákazníci potrebujú cítiť, že na druhej strane ich monitoru sú ľudia, ktorí im poradia a vyriešia, čo potrebujú," prezradil nám generálny riaditeľ InterStore Group Alexander Gramblička. Samozrejmosťou (nie však u všetkých e-shopov) je bohatý zákaznícky servis – hotline, online chat, či emailové poradenstvo. Výhodou pre zákazníkov je doprava tovaru zdarma pri určitom objeme, firemní zákazníci využívajú možnosť nákupu bez DPH. Keďže marže sú veľmi nízke, ceny sú často na úrovni veľkoobchodu. Najnovšie spúšťa InterStore.sk v spolupráci s jedným z top európskych ticket operátorov, sieťou Eventim, aj predaj vstupeniek. V ponuke tak nebudú chýbať lístky na koncerty Lennyho Kravitza, Red Hot Chili Peppers, či Smashing Pumpkins na Slovensku i v okolitých štátoch.

Bezpečnosť nadovšetko

"Väčšinou platí, že čím väčší predajca, tým väčšia istota," otvára tému bezpečnosť nákupu cez internet odborník na e-commerce Filip Švaňa a dopĺňa praktické rady: "Najbezpečnejšie e-shopy majú certifikát Bezpečný nákup SAEC. Odporúčam tiež pozrieť si kontakty. Či je uvedený názov spoločnosti, kontaktná adresa a fakturačné údaje alebo aj ďalšie informácie o prevádzkovateľovi. Na škodu nie je ani zavolať skúšobne na zákaznícku linku, či poslať email a preveriť si reakciu e-shopu ešte predtým, ako urobíte nákup. Ak klikáte u naozaj veľkého predajcu, hneď po zadaní údajov dostanete do vašej mailovej schránky faktúru a komplet údaje o vašej objednávke." Dôraz však kladie na bezpečnosť pri zadávaní údajov potrebných, ak platíte platobnou kartou. "Nikdy nikde neuvádzajte údaje zo svojej karty, ak nie ste presvedčení o bezpečnosti daného obchodu. Tieto údaje sú číslo a typ karty, meno, dátum platnosti a CVV, teda trojčíslie na zadnej strane karty. Svoje osobné údaje a údaje o osobných kartách vpisujte iba v zabezpečenom pripojení do internetu. Nikdy nie na verejných miestach, na nezaheslovanej wifi sieti, prípadne na sieti, ktorú zdieľate s veľkým množstvom ľudí. Tiež nikdy nenechávajte automatické prihlásenie do služieb, kde máte v registrácií osobné údaje a údaje o platobných kartách. Vždy, keď opúšťate stránku e-shopu, sa odhláste!" V neposlednej rade máme podľa Švaňu byť opatrní aj pri platbách cez sprostredkovateľov. "Na internete je veľa služieb zabezpečujúcich transfer vašich peňazí k predávajúcemu. Pri výbere treba dobre zvážiť, či je služba dostatočne rozšírená a či nie je spojená s rôznymi poplatkami. Tie bývajú často dobre utajené." Odborník na záver upozorňuje aj na to, že platby vždy prebiehajú v bezpečnostnom priestore banky, nie na stránke e-shopu. Dôvodom je vyššia bezpečnosť.
Ak budete dodržiavať rady odborníka, na slovenskom e-shopovom trhu riziká spojené s týmto druhom nakupovania minimalizujete. Majte však na pamäti, že rady sa týkajú nákupu cez registrované e-shopy, nie od predajcov na rôznych fórach. Tam vám ostáva len slepo dôverovať, prípadne sledovať diskusiu na fóre a referencie predávajúceho. Pri nákupe zo zahraničných on-line obchodov je potrebné byť obzvlášť opatrní. Vo svete sú podvody s e-shopmi pomerne populárne. Ak narazíte na obchod, kde majú až podozrivo nízke ceny, skontrolujte si sídlo prevádzkovateľa a snažte sa nájsť hodnotenia e-shopu. Najmä nigérijská mafia falošnými internetovými obchodmi zarába nemalé peniaze.

Nakupujte aj v cudzine

Inak sa on-line nákupom za hranicami nie je dôvod brániť. Napríklad v britských internetových obchodných domoch nájdete svetoznáme módne značky takmer za facku. Nech vás neodradí ani strach z reklamácie. V celej Európskej únii platí nariadenie, že zákazník môže zakúpený tovar vrátiť bez udania dôvodu do siedmych pracovných dní. Počet dní sa však v krajinách EU líši. Pohybuje sa od sedem do 15 pracovných dní. Pričom pre každého nakupujúceho platí legislatíva tej krajiny, z ktorej pochádza. Teda aj keď nakupujete v Čechách, lehota na vrátenie tovaru je sedem dní, pretože túto dobu ustanovujú zákony SR. Predajca je povinný vrátiť peniaze do 15 pracovných dní. Ak nakupujete v rámci EU, nemusíte sa starať ani o dane, respektíve clo. Inak je tento poplatok individuálny v závislosti od krajiny, v ktorej nakupujete.

Čo kto? A čoho najviac?

Kvality slovenských e-shopov sa vo všeobecnosti obávať nemusíte. Vtipkovanie o tom, že Slovensko je aj tak niekoľko rokov pozadu v porovnaní s okolitým svetom, v tomto prípade naozaj nie je na meste. Prieskumy totiž ukazujú, že až 93% percent slovenskej internetovej populácie nakupuje na internete. Najsilnejšia skupina sú ľudia vo veku 25 až 34 rokov. Avšak výrazne zastúpení sú aj mladí ľudia vo veku 16 až 24 rokov, teda aj my vysokoškoláci. A čo najviac nakupujeme? Ak očakávate nezvyčajné výsledky štatistík, zostanete sklamaní. Odevy a športový tovar jednoznačne vedú. Nasledujú knihy a iný vzdelávací materiál a prvú trojku uzatvárajú elektronické zariadenia. Samozrejmosťou sú vstupenky na kultúrne podujatia, ubytovanie, či letenky. Kuriozitou je nákup v e-sexshopoch. Avšak niet sa čo čudovať. V rúšku dokonalej anonymity si môžeme kúpiť čokoľvek. Diskrétne zabalené so spiatočnou adresou firmy, ktorú nikto nepozná, si svoju hračku vyzdvihneme na pošte, bez zbytočnej ostýchavosti a rumencov na tvári.

Kde sa vzali, tu sa vzali

Životný príbeh internetových obchodov je závod s časom. On-line nakupovanie svoju históriu začalo písať hneď v začiatkoch internetu. Nešlo však o klasické e-shopy ako ich poznáme dnes. Veľké spoločnosti začali využívať internet na vybavovanie objednávok a doručovanie faktúr. Vývojom internetu, jeho zrýchľovaním a čoraz väčšou dostupnosťou pre bežného užívateľa obchodníci samozrejme spozorneli a to, čo medzi nimi fungovalo približne od roku 1970 chceli ponúknuť aj druhej strane, teda zákazníkom. Ako prvá sa tento krok rozhodla spraviť Pizza Hut. Americkú pizzu si od roku 1994 môžete online objednať dodnes. Na Slovensku tento fast food však zatiaľ funguje len formou telefonickej objednávky, nie ako e-shopping. Medzi pionierov nakupovania na internete sa však radia hlavne Amazon a eBay. Internetový obchod pomenovaný po najväčšej rieke sveta pôvodne začal ako kníhkupectvo. Vstupný kapitál bol doslova gigantický. Firma Amazon si totiž budovala vlastné skladovacie priestory a vlastnú expedíciu tovaru. Investície do firmy sa stále zvyšovali rozširovaním ponuky tovaru. Dnes na Amazone nájdete naozaj všetko. Tento model budovania e-shopu mal však jeden háčik. Do ziskových čísel sa obchod dostal až v roku 2003, teda po ôsmich rokoch existencie. Zakladateľovi Amazonu Jeffovi Bezosovi sa však tento systém naozaj vyplatil. Okrem osobného úspechu vstúpil do histórie ako najznámejšia osobnosť e-shoppingu. V roku 1999 bol časopisom Time vyhlásený osobnosťou roka, vybudoval najväčší internetový obchod na svete. Svoje pobočky má už v krajinách ako Čína, Japonsko, Kanada, Francúzsko, Nemecko alebo Veľká Británia. Ziskovosť je jednoznačne najvyššia na svete. Istotne vás napadne, že eBay by na tom mohol byť lepšie. Avšak treba myslieť na to, že ide o aukčnú sieň, ktorej zisky z predaných vecí sú o poznanie nižšie ako na Amazone.

Čo je SAEC?!

Slovenská asociácia pre elektronický obchod skúma kompletný proces nákupu v konkrétnom e-shope. Od výberu tovaru, objednávania, dodania tovaru a kompletný informačný servis zo strany e-shopu. Taktiež kontrolujú kompletný reklamačný proces. Až po tomto bezchybnom procese udeľujú certifikát Bezpečný nákup, ktorý môže daný e-shop používať a pre zákazníka je zárukou spoľahlivosti. Certifikát je nutné každý rok obnovovať, a teda opäť prechádza procesom kontroly.

Mýty o e-shoppingu

Nákup na internete bez záruky?
Ide naozaj o mýtus z dielne neprajníkov. E-shopy dnes už ponúkajú rovnakú záruku na tovar, ako kamenné obchody. Dokonca na rozdiel od kamenných obchodov v SR má zákazník právo vrátiť tovar bez udania dôvodu do sedem dní.

Nákup bez poradenstva?
Tento mýtus zrejme vznikol niekedy v začiatkoch on-line nakupovania. Dnešné webové obchody majú ku každému produktu zavedenú diskusiu, nájdete sekciu s najčastejšie kladenými otázkami a samozrejmosťou je aj možnosť porovnávať jednotlivé produkty. Mimochodom e-shopy sa starajú o náš maximálny luxus. Aj keby tieto služby obchody neponúkali, s googlom robiť vieme všetci.

Aj tak mi nepošlú tovar!
Veľké internetové obchody sa pohybujú v ročných obratoch v miliónoch eur (napr. InterStore Group má ročný obrat 15 miliónov EUR). Rovnako tak sú vážnou hrozbou pre kamenné obchody. Prečo by si potom pílili konár sami pod sebou?

Ponúkať všetko od ponožiek po letenky? Nemožné!
Ale áno, je to možné! Internetové obchody nie sú obmedzované množstvom faktorov ako kamenné obchody. Plus vám dokážu ponúknuť takmer neobmedzené množstvo informácií o ponúkanom tovare. Výhodou je tiež, že nemusíte riešiť odvoz nákupu z obchodu.

SÚŤAŽ:

Na aký veľký koncert v Bratislave (8. marca 2012) si môžeš kúpiť vstupenky na InterStore.sk?

Napíš nám správnu odpoveď na našu facebookovú stránku:
facebook.com/likemagazin

Víťaza vyžrebujeme **23.12.11.**
Cenu do súťaže venuje **InterStore.sk.**
mužský parfum:
Calvin Klein Obsession Night

FP

FAKULTA PRÁVA BOJOVALA S LIPŠICOM PROTI ORGANIZOVANÉMU ZLOČINU

TEXT: ADAM ŠEBESTA
FOTO: TOMÁŠ SCHILLER

Dňa 18. októbra privítala preplnená aula Fakulty práva ministra vnútra Slovenskej republiky JUDr. Daniela Lipšica v rámci prednášky a následnej diskusie na tému Boj proti organizovanému zločinu. Akciu zorganizovala Paneurópska mládež v spolupráci so Študentským klubom PEVŠ. Vďaka ich úsiliu sa mohli zapojiť poslucháči práva, ale i širšia verejnosť do diskusie s ministrom a dozvedieť sa tak zaujímavé informácie z prostredia organizovaného zločinu, policajného zboru a justície. Záštitu nad vydareným stretnutím prevzali rektor PEVŠ prof. JUDr. Ján Svák, CSc. a dekan fakulty práva prof. JUDr. Ivor Jaroslav, CSc.

Minister na úvod spomenul dôležitosť prevencie pri boji s organizovaným zločinom, no i nevyhnutnosť pomerne „radikálnej liečby". Aj preto sa vďaka novelám trestného zákona stala slovenská právna úprava vzorom v Českej republike i v ďalších. Pribudlo niekoľko kľúčových právnych inštitútov, ako napríklad inštitút aktívneho agenta alebo korunného svedka, ktorý je vlastne „spolupracujúcim obvineným". Tieto a ďalšie zmeny v zákonoch, na ktorých sa Lipšic podieľal, odhalili zločinecké skupiny a pomohli v mediálne známych kauzách. „Nikdy sa nedá dosiahnuť stav, kedy by v spoločnosti jestvovali dokonalé zákony, dokonalé právo," načrtol pán minister. „No zavedením takýchto – pre mnohých kontroverzných inštitútov – sa nám podarilo účinne odhaľovať trestnú činnosť."

Lipšic ďalej poukázal aj na nedostatky v justícii, ktoré vyústili do potreby vytvorenia Špecializovaného trestného súdu a špeciálnej prokuratúry. Týmto inštitúciám hrozil zánik, no vďaka verejnej mienke sa ich podarilo udržať. „Verejná mienka je dôležitý faktor. Veď tí, ktorí najprv chceli Špeciálny súd zrušiť, napokon, pod vplyvom mienky ľudí, zmenili názor," objasňuje Lipšic. Veľký problém na Slovensku tvorí previazanosť osôb, a to najmä vo vyšších kruhoch. Minister vnútra uviedol konkrétny prípad: „Veľmi úspešný a vplyvný advokát v Banskobystrickom kraji mal byť vzatý do väzby. Potrebovali sme lekára, aby potvrdil, že tento advokát je zdravotne spôsobilý, no každý jeden lekár v celom kraji ho odmietol vyšetriť. Napokon sme zvažovali, aby bol lekár z Bratislavy eskortovaný vrtuľníkom. Samozrejme, že napokon vysvitlo, že táto osoba bola zdravotne spôsobilá na vzatie do väzby. Momentálne si odpykáva 8-ročný trest za trestný čin korupcie," dodáva.

Otázky divákov smerovali aj k tzv. mafiánskym zoznamom, ktoré unikli z radov policajného zboru. Ukázalo sa, že ich skopírovala konkrétna zamestnankyňa do vlastného počítača. „Dnešné zločinecké skupiny nie sú len hrubé krky, ako si ľudia často predstavujú. Takúto trestnú činnosť páchajú aj biele goliere, ľudia, ktorí sú často aj verejne známi a vystupujú v spoločnosti ako celebrity. Ide o závažné daňové podvody a inú protizákonnú činnosť," upresňuje minister. Diskutujúci sa nevyhli ani kontroverzným témam, akou iste bola bomba v batožine lietadla cestujúceho do Írska. Minister však považuje stav nášho policajného zboru v očiach zahraničných partnerov za dobrý, aj napriek týmto individuálnym zlyhaniam. Vyjadril sa tiež o stále dobre fungujúcej spolupráci.

Keď na záver padla otázka, na akej odbornej úrovni funguje policajný zbor, Daniel Lipšic úprimne odvetil: „Nemôžeme byť spokojní, ale platí, že charakter si nekúpiš. Vysoká fluktuácia zboru tiež nepomáha. Mám však ďalšie plány ohľadne zlepšenia systému."

A ako znie rada ministra pre študentov? Treba byť odvážni, a nikdy sa netreba vzdávať. Dlhý potlesk na záver len potvrdil vysoký záujem o podobné diskusie. Napokon, právnici sú práve tí, ktorí tvoria významnú väčšinu verejného života, a preto si mnohí z nich nenechali ujsť túto príležitosť.

PRÁVO VERZUS ETIKA

PREDNÁŠKA DR. KAPTEINA

TEXT: MARTIN KRIDLA
FOTO: JULI SOMOVA

HÁJIŤ ZÁUJMY KLIENTA ALEBO BRÁNIŤ SPRAVODLIVOSŤ? DRŽAŤ V RUKÁCH PRÁVO ALEBO SLÚŽIŤ PRÁVU? PRAX UKAZUJE, ŽE NEEXISTUJE JEDNOZNAČNÁ ODPOVEĎ. HENDRIK KAPTEIN VŠAK PONÚKA ZAUJÍMAVÝ POHĽAD NA TÚTO PROBLEMATIKU.

V druhú novembrovú stredu sa Fakulte práva Paneurópskej vysokej školy opäť naskytla jedinečná možnosť privítať návštevu svetového rangu, návštevu z krajiny tulipánov, jej excelenciu veľvyslankyňu holandského kráľovstva na Slovensku, Daphne Bergsma v sprievode odborníka na právnu etiku a filozofiu, Hendrika Kapteina z Leidenskej univerzity. Počas celodenného programu sa zúčastnili premietania dokumentárneho filmu „Nemoc tretej moci", ohľadom aktuálneho diania v slovenskej justícii a na to nadväzujúceho diskusného fóra, organizovaného študentskou organizáciou ELSA Paneurópa. Spoločnosť im robila štátna tajomníčka Ministerstva spravodlivosti, Mária Kolíková, sudkyňa Krajského súdu a signatárka petície „Päť viet", Katarína Javorčíková a prodekan pre bakalárske štúdium a zahraničné vzťahy Peter Potasch.

Vrcholom dňa a dá sa povedať, že aj jedným z vrcholov aktuálneho semestra, bola samotná prednáška zo série „Cleveringa Lectures" na tému „Professional Responsibilities and Virtues of Legal Professionals", vedená Hendrikom Kapteinom.

Na úvod prodekan privítal hostí a publikum Auly Maxima, ktoré bolo vo veľkej miere zaplnené budúcimi právnikmi, sudcami, prokurátormi, vyšetrovateľmi či notármi, na ktorých bude právo a spravodlivosť v Slovenskej republike v budúcnosti stáť. Následne sa pokúsil objasniť

BIZARNÉ ZÁKONY VO SVETE

TEXT: ADAM ŠEBESTA

Nevedno, či tradícia alebo ješitnosť samotného Napoleona Bonaparte primäla Francúzov uzákoniť zákaz pomenovania domácich miláčikov menom „Napoleon". Ak ste teda pomýšľali nad novým psíkom, Napoleonom, tak si veľmi neplánujte cestu do krajiny milovníkov vín a syrov. A ako by sa zatváril napríklad Ludwig van Beethoven, keby niečo podobné ustanovili v Nemecku?

Ak sa vám niekde uprostred púšte v americkom štáte Arizona zapáči kaktus a budete si ho chcieť zobrať domov, neodporúčame ho bezhlavo s nožom v ruke odrezať. Za takýto čin vám totiž hrozí dvadsaťpäť rokov za mrežami. A na Slovensku? Ak na vašej skalke pribudne napríklad poniklec lúčny, hrozí vám akurát tak finančná pokuta.

Akceptujete orálny sex ako súčasť intímneho života? Pripravte sa na malú zmenu hodnôt. V Severnej Karolíne je orálny sex považovaný za prečin proti prírode. Takže, čo príroda dala, to v prírode asi (ne)má skončiť.

V Anglicku musia mať advokáti, zastupujúci na vyšších súdoch, tzv. barristri, vlohy prirodzene hovoriť na verejnosti, musia vedieť rýchlo (postojačky) rozmýšľať, mať dobré základné znalosti matematiky a schopnosti v oblasti medziľudských vzťahov. Ak sa chceme vyrovnať naším anglickým kolegom, možno by sa opäť mala zaviesť povinná maturita z matematiky.

Zapnete vypínač a žiarovka zableskne a naraz zhasne. V tme si pomáhate zapaľovačom a hľadáte tú správnu žiarovku, aby ste si ju sami vymenili. Má to jeden háčik. V Austrálii ste povinný zavolať vyučeného elektrikára, ktorý je jediný oprávnený vykonať výmenu nefunkčnej žiarovky. Bizarné, ale zjavne podporujúce miestnych elektrikárov.

Sadnete do auta a otočíte kľúčom. Kolesá prešmykujú a vy sa hrdo veziete. V Dánsku však budete musieť pred jazdou skontrolovať volant, brzdy, svetlá a nezabudnúť zatrúbiť. Až potom ste oprávnený sa vyvážať.

Ak sa vyberiete s partnerom na dovolenku do Singapuru, zvážte, či si budete užívať aj milostný život. Za homosexuálny styk muža s mužom totiž hrozí dvojročné väzenie. Zrejme bude lepšie dopriať si vzájomné prejavy lásky až po návrate na Slovensko.

> *„Súčasný stav slovenskej justície by v Holandsku netrval ani jeden deň.*

poslucháčom význam názvu „Cleveringa Lecture".

Holandsko, ako symbol svetovej spravodlivosti a práva, bolo v roku 1940 svedkom disciplinárneho stíhania a následného uväznenia profesora Cleveringu. Na pôde Leidenskej univerzity sa zastal svojho kolegu a spoluobčana, profesora Meijersa, ktorý bol prepustený zo zamestnania na základe neárijského pôvodu. Profesor Cleveringa sa nielenže zastal svojho priateľa, ale aj verejne vyjadril odpor voči vtedajšiemu nacistickému režimu, ktorý tvrdo porušoval právne normy.

V ďalšej etape prednášky patril priestor veľvyslankyni, ktorá vo svojom prejave zdôraznila snahu Holandska presadzovať ideu práva a spravodlivosti aj vo forme prednášok Cleveringa, ktoré krajina celosvetovo podporuje. Podčiarkla pritom význam mesta Den Haag, ako centra európskej a svetovej justície.

Samotné jadro tvoril prejav Hendrika Kapteina, na tému etika a právo. V jeho prvej časti načrtol jeden zo základných konfliktov práva. „Nie všetko, čo je spravodlivé, je v súlade s pozitívnym právom a nie každá norma pozitívneho práva musí pri interpretácii a aplikácii vyznieť spravodlivo pre všetky subjekty práva". Sudcovia a ďalší právne vzdelaní ľudia by sa teda mali snažiť nájsť, za pomoci etiky, určitý konsenzus. Na spomenutú myšlienku nadviazal Kaptein vymedzením základných pojmov, hodnôt a otázok etiky v práve. Idea trojrozdelenia moci (trias politica), princíp brzd a rovnováh. Vymenované inštitúty, ako znaky demokracie, zabezpečujú separáciu súdnej moci od legislatívy a exekutívy. Kaptein ďalej zdôraznil nestrannosť, ako esenciálny parameter sudcov. Sudcovia nedržia v rukách právo, práve naopak, sudcovia majú slúžiť právu. Ako príklad uviedol Hendrik Kaptein prípad z Holandska, kde sudca odmietol podať ruku zástupcovi víťaznej strany súdneho sporu. Dôvodom bolo spomínané zachovanie nestrannosti s argumentáciou „právo nemá ruky".

Na druhej strane, istý podiel na nespravodlivosti a odklone od hodnôt práva nesie aj advokátska komora, ako subjekt záujmovej samosprávy advokátov. Náplň práce advokáta by mala spočívať v zastupovaní klienta, ktorý je v danej oblasti práva právne nekompetentný. V praxi to znamená, že vymožiteľnosť práva a spravodlivosť by sa len ťažko dali docieliť bez právnikov. Každodenná realita však preukazuje, že služba klientom prináša so sebou aj nečestné praktiky. Falšovanie, vydieranie a používanie rôznych trikov s cieľom vyhrať spor pre klienta prináša so sebou otázku, do akej miery sa advokácia podieľa na rozmachu nespravodlivosti a bezprávia. Často sú právne vzdelané osoby, ktoré vedome a cielene zneužívajú svoje poslanie, slúžiť právu, na plnenie rôznych osobných záujmov, ďaleko viac nebezpečné pre spoločnosť ako priemerný vreckový zlodej.

Na záver svojej prednášky si Kaptein dovolil vysloviť možné riešenie spomenutých problémov a otázok vo forme zdokonalenia právnického vzdelávania mladej generácie, vrátane štúdia predmetu Právna etika. Svoje vystúpenie na pôde Paneurópskej vysokej školy zhrnul do konštatovania, že súčasný stav slovenskej justície by v Holandsku netrval ani jeden deň. Zdôvodnil to jednoduchou odpoveďou – ľud, ako zdroj moci, by sa jasne postavil na odpor a kompetentné osoby v rámci exekutívy by podľa názoru Hendrika Kapteina bez váhania konali.

FM

POPOLUDNIE S MIROSLAVOM FORETOM

TEXT: Zuzana Komárová
FOTO: Juli Somova

„Konečne rozumiem, prečo sem kolegovia tak radi dochádzajú," žartoval na úvod workshopu profesor Miroslav Foret pri pohľade na zapĺňajúcu sa Malú aulu. Popredný expert marketingovej komunikácie na pôde Fakulty masmédií predstavil nielen svoje publikácie, ale prezradil aj to, či nakupuje produkty s dobrou marketingovou podporou.

Novembrové počasie slnečnými lúčmi skôr lákalo na jesennú prechádzku po nábreží Dunaja než na ďalšiu hodinu pod reflektormi v aule, ale keď máte možnosť vypočuť si autora biblie marketingovej komunikácie, zistíte, že život je aj o kompromisoch. Profesor Miroslav Foret okrem trojlístka marketingových učebníc Marketing pre začiatočníkov, Marketingový výskum a Marketingová komunikácia opísal aj svoj vzťah k reklame. Na otázku, či si v regáli všimne viac produkty, ktoré majú dobrú kombináciu price, promotion, product a place odpovedal záporne. Vtipne mu však kontroval docent Zelinský, ktorý podotkol, že možno si už vplyv reklamy a médií na sebe ani neuvedomujeme. Študenti sa tiež nenechali zahanbiť a otázkou o budúcnosti marketingu v digitálnej dobe sa postarali o kropaje potu na profesorovej tvári. Nové technológie nekompromisne zrýchľujú komunikáciu. Aký dosah to bude mať na reklamu a marketing, ukáže čas.

S našou vysokou školou spája Miroslava Foreta nielen kamarátsky vzťah s docentom Světlíkom a decentom Zelinským, ale napríklad aj spoluautorstvo na publikácii s docentkami Tajtákovou a Labskou. Veríme, že aj v budúcnosti sa spolupráca profesora Miroslava Foreta s Fakultou masmédií PEVŠ bude prehlbovať.

BIZARNÉ MÉDIÁ A MARKETING VO SVETE

TEXT: Radovan Kopečný

SLOBODA SMIECHU

Francúzsky satirický magazín Charlie Hebdo nedávno zaplatil za kresbu Mohameda vyhrážkami a vypálením redakcie. Humoristi sa však nedali a na to všetko reagovali ako inak, než vtipom. Nové číslo časopisu vyšlo s titulkou, na ktorej kreslený maskot týždenníka, karikaturista menom Charlie Hebdo, vášnivo bozkáva bradatého moslimského muža. Nad obrázkom stojí veľký nápis: „L'Amour plus fort que la haine" (láska je silnejšia, než hnev). Zodpovedný redaktor Stéphane Charbonnier odkázal všetkým neprajníkom: „Právo na slobodu dobre sa zasmiať je rovnako dôležité ako právo na slobodu prejavu."

BRITKÉ PR BRIT-POPU

Na svoj názor by si mali dávať pozor všetci hudobní publicisti, ktorí holdujú brit-popovej muzike. Noel Gallagher, ex-gitarista z legendárnej kapely Oasis, udelil akreditáciu na svoj koncert všetkým hudobným redaktorom z redakcie Edingburh Evening News, okrem jedného. Garry Flockhart na koncerte nebol, pretože v recenzii označil Gallagherov nový album za veľké sklamanie. Zaspomínajme si však trochu na hudobníkov ostrý jazyk: Noel Gallagher prial AIDS a smrť skupine Blur, nazval Paul McCartneyho senilným a Eminema idiotom. Vlastná medicína vám nechutí, pán Gallagher?

BBC MENÍ PRIORITY

iPad dôležitejší, než redaktor

Vedenie British Broadcasting Corporation zrejme hospodárska kríza netrápi. V októbri síce prepustili dvetisíc pracovníkov, no nebránilo im to v tom, aby za 500 tisíc libier nakúpili iPod-y, iPad-y a laptopy Apple. Suma sumárum, chýbajúci personál nahradí 254 iPad-ov, 14 iPhone-ov a 259 laptopov. Ďalšie peniaze vraj potečú na zaškolenie personálu o tom, ako si zadávať pripomienky a udržiavať životnosť batérie. Za posledný rok je to už 2601 produktov Apple. Ktovie, možno o pár rokov bude rozhlasové a televízne správy pripravovať sklad plný iPad-ov.

WORKSHOP FM „AKO A ČO NA VŠ"

FOTO: **Peter Špilár**

PHDR. ZORA HUDÍKOVÁ, PHD.
Vedúca Ústavu mediálnej tvorby

Nápad, pravidelne organizovať vstupný workshop pre študentov „Ako a čo na VŠ", vznikol pri jednej našej diskusii s vtedajšou prodekankou pre pedagogickú činnosť, doc. PhDr. Elenou Hradiskou, CSc. Hľadali sme spôsob, ako prvákov čo najrýchlejšie zadaptovať na vysokoškolský systém štúdia, odovzdať im informácie o pravidlách, ktorými sa riadi; ľuďoch, ktorí ho manažujú; o písaných, aj nepísaných očakávaniach od nich, ako od študentov. Chceli sme tiež, aby „nováčikovia" pocítili partnerskú atmosféru, ktorú budujeme a udržiavame na našej fakulte a aby sa spoznali so svojimi spolužiakmi z vyšších ročníkov. Preto sme do akcie zapojili študentov, ako spoluorganizátorov a aktérov, ktorí svojim mladším kolegom odovzdávajú skúsenosti nielen z výučby, ale tiež ostatného vysokoškolského života.

LENKA BOSÁ
2. ročník | **Mediálna komunikácia** | Členka realizačného tímu študentov

Vstupný workshop pre prvákov je dôležitý pre ich plynulý presun do vysokoškolského prostredia. Kým budú hodení do vody, majú šancu aspoň teoreticky spoznať školu, dostanú rozumy nielen od vyučujúcich, ale najmä od nás, študentov. Počas jednotlivých aktivít v skupinách sme sa snažili, aby sa študenti vzájomne predstavili, porozprávali niečo o sebe, jednoducho aby sa medzi sebou čo najviac spoznali.

ONDREJ ZÁHOREC
1. ročník | **Dizajn médií**

Možnosť porozprávať sa so staršími študentmi, stretnúť sa so svojimi budúcimi spolužiakmi, nadviazať kontakty, uvoľniť sa a naladiť sa v nasledujúcich dňoch na jemne sa zrýchľujúce tempo študentského života, bola pre mňa takýmto, školou organizovaným spôsobom, predstavená po prvý raz. Nemyslím si, že boli workshopy nudné či zdĺhavé, naopak, nevadilo by mi zoznamovať sa s novou školou, týmto spôsobom, počas celého prvého týždňa a nie len v priebehu dvoch dní.

NA VÝCHOD OD MORAVY, NA ZÁPAD OD RÁJE
Miroslav Zelinský | Pedagóg FM

Nechci být nostalgikem, stýskalem, ubrečencem, který, dosáhnuv abrahámovin, začne mít před sebou v hospodě ve sklenici UŽ JEN půlku piva, místo toho, aby se radoval, že má JEŠTĚ CELOU POLOVINU PIVA PŘED SEBOU. Já si z té poloviny dobré desítečky Bernarda, umně natočené Pod kamenným stromom, vysloveně vyskakuju! Z čeho se naopak tvářím trochu posmutněle, je mentální stav hlavy českého státu (tož ne, že byste se nutně na Slovensku museli cítit v tomto smyslu ve výhodě. Slavný, na FB kolující komentář páně slovenského prezidenta k vládní krizi by zasluhoval nejen lingvistickou, ale možná i psychoanalytickou interpretaci).

Měli jsme u nás státní svátek a instituce, kterou Václav Klaus představuje, je zvyklá udělovat při té příležitosti státní vyznamenání a pronésti slavnostní projev. No, a právě nad ním jsem pustil slzu. Nikoliv ovšem dojetím, ale smutkem. Především proto, že je mi obecně teskno z lidí, kteří mají ve všem jasno, na všechno ten správný názor a k rozporujícím komentářům se staví tak, že je neslyší. Jsou to majitelé klíčů, majitelé pravd, které rozsévají, aniž by tušili to, že ne oni mají pravdu, ale pravda má je (asi nejchytřejší tvrzení Karla Marxe). A identifikuj se potom, člověče kriticky myslící, s takovým broukem Pytlíkem (slov. chrobák Vrecko). Václav Klaus je mistr generalizací, schopný do jednoho pytle (vreca) sesypat kdeco a kdekoho, jen aby představil svou potemnělou verzi světa, který... který ale prostě jen není podle jeho představ, naštěstí. Ergo, kde tedy potom hledat persóny, vzory, mustry, hrdiny, předobrazy pro naše vlastní životy? Ve velké politice jistě ne, čest velmi sporadickým výjimkám, o uměle vypěstovaných mediálních „celebritách" ani nemluvě. Sportovci? I zde se musím omluvit, děkuji, nechci. A tak mi připadá, že možná jediným světem, ke kterému se můžeme autenticky vztahovat a identifikovat se s jeho vizemi, je svět rockové muziky, byť jistě také výběrově. Je neiluzivní v tématech, drsný ve výrazu, ale umí být i romantický, jeho představitelé nejsou žádní andělé, naopak, ale zdá se mi, že za to, co na nás z pódií křičí, jakýmsi podstatným způsobem ručí – minimálně svými zhuntovanými těly a dušemi. Jak, po tom všem, uvěřit politikovi, který tvrdí, že výběrové řízení na dostavbu jaderné elektrárny Temelín proběhne korektně? A jak nevěřit PJ Harvey, když zpívá, že bude stát po našem boku v zoufalém království lásky na okraji tohoto hořícího světa...

IMATRIKULÁCIE, CENY A HENRICH KREJČA – TRI V JEDNOM PRE PRVÁKOV

Dosky, ktoré znamenajú úspech, pocítili príjemnú ťarchu takmer stopäťdesiatich prvákov, ktorí boli 15.novembra imatrikulovaní na Fakulte masmédií Paneurópskej vysokej školy. Možnosti, ktoré sa im ponúknu vďaka kvalitnému vzdelaniu, im naživo ukázali aj ich spolužiaci – výhercovia súťaže Národnej banky Slovenska.

TEXT: **Radovan Kopečný**
FOTO: **Natália Horváthová**

Nazvime november mesiacom pokroku. Práve v novembri 89 spravila naša republika krok dopredu k lepšej budúcnosti. Lepšia budúcnosť však chce aj lepších ľudí, kvalitnejších a vzdelanejších, ktorí na nej budú stále pracovať. Sú nimi práve tí, ktorí 15. novembra prijali PEVŠ za svoju alma mater. Pre vzdelanie v odbore mediálnej komunikácie sa rozhodlo 113 prvákov a 30 pre dizajn médií. Je ich takmer poldruha stovky a sú naozaj rozmanití po všetkých stránkach. Či už to boli seriózne manažérske tváre, výstrední umelci s dredami alebo roztržití novinári. Členovia pedagogického zboru odetí v slávnostných talároch prišli so zvukom hymny. Pred nich sa odvážne postavil zástupca prvákov a zložil sľub. Nasledovalo menovité vyvolávanie prvákov. Zúčastnení dostali imatrikulačný diplom a jablko. Mnohí sa červenému ovociu čudovali a iní, azda budúci redaktori gastro rubrík, ho stihli zjesť skôr, než sa dozvedeli, že ide o jablko úspechu. K nemu neodmysliteľne patrí ďalší symbol – fakľa, ktorá nesie oheň nadšenia. Atmosféru oživilo video z dielne skupiny študentov označenej VVP – Milan Varga, Lukáš Vavrinec a Martin Přidal. Kvalitná vlastná produkcia, naplno využité možnosti školy ako aj šikovnosť tejto trojice bola podaná ako videoklip rapovej muziky s následnými vtipnými komentármi zo zákulisia tvorby. Inšpiratívnym a najmä motivujúcim momentom bol zážitok z udeľovania cien súťaže Národnej banky Slovenska. NBS nie je len kľúčový činiteľ našej ekonomiky, ale aj inštitúcia známa podporou nadaných študentov, organizovaním vzdelávacích seminárov a prednášok. Súťaž o najlepší krátky vzdelávací film o poslaní a úlohách Národnej banky Slovenska, určený predovšetkým mladým ľudom vo veku 15-19 rokov bola štedro finančne odmenená čiastkou 2000 eur. Porota z odborníkov NBS a FM PEVŠ udelila dve tretie a jedno prvé miesto. O tretie miesto sa delili tím Anity Čurnekovej a Juraja Pecka a tím Viery Lackovej a Dáši Krňanovej. Víťaznou sa stala dvojica Kristína Kijacová a Kristína Lévai. Scenár pripravili vo forme počítačovej hry, v ktorej aktér prekonáva jednotlivé úrovne. „Film budeme využívať na vzdelávanie študentov, budeme ho tiež prezentovať širokej verejnosti najmä počas Dní otvorených dverí a počas prednášok pre študentov stredných škôl," uviedla Jana Kováčová, vedúca tlačového a edičného oddelenia NBS. Pôvodne mal ceny odovzdávať viceguvernér Viliam Ostrožlík, no nemohol sa dostaviť a jeho príhovor nám prečítala pani Kováčová. Niektorí prváci bohužiaľ po tejto akcii aulu opustili, no tí, ktorí zostali mali možnosť stretnúť sa s pozoruhodnou mediálnou osobnosťou. Charizmatický Henrich Krejča privítal poslucháčov na svojom workshope mohutným redaktorským hlasom. Maestro investigatívnej žurnalistiky ochotne nechal plynúť voľnú diskusiu o súčasnom stave médií či probléme korupcie a spomenul aj zážitky zo svojej kariéry. Do svojho publika vlial obrovské množstvo nádeje a s vierou v študentov našej školy ich posmeľoval, aby robili svoje povolanie kvalitne a boli práve tou generáciou, ktorá médiá zmení k lepšiemu. Všetko však chce čas a poctivú prácu. Henrich Krejča v ten deň povedal, že „línia stať sa skutočne dobrým redaktorom si vyžaduje niekoľko rokov" a pre takmer stopäťdesiat prvákov sa začala práve tu – na FM PEVŠ.

RIMAN, FREUD, KLÁVESNICA, KALKULAČKA A MIKROFÓN POKRSTILI PRVÁKOV

TEXT: Adam Šebesta
FOTO: Mara Szabová, Nika Mičechová

V stredu, 21.OKTÓBRA 2011 SA V Unique Clube konala imatrikulácia prvákov PEVŠ.

Je streda, deväť hodín večer. Tmavá, no príjemná noc čaká na svoje ďalšie obete – tentokrát však nikto nepríde o život ani o ťažkú ujmu na zdraví. V tento večer a túto noc Študentský klub prichystá prvákom fakúlt PEVŠ vynikajúcu atmosféru a v skutku jedinečné privítanie do spoločenstva študentov.

Okolo deviatej hodiny, ako to už na Slovensku býva, zíval celý podnik prázdnotou. Dokonca i okolo pól jedenástej bol pomerne malý počet miest na sedenie stále neobsadený. No na tvári prezidenta Študentského klubu, Andreja Šebestu, nebol badať ani najmenší náznak znepokojenia. A nemal byť prečo.

V priebehu tridsiatich minút sa klub naplnil prvákmi, ale i všetkými ďalšími študentmi fakúlt PEVŠ. Bar, ktorý je umiestnený pozdĺž celej jednej strany podniku zvládal svoju úlohu dostatočne, milí personál usilovne obsluhoval smädné krky študentov. O hudbu sa postarali solídni DJi – DJ Grimaso a DJ Metys. Púšťali a mixovali zmes rôznych žánrov, postupne však zostali pri osvedčenom techno-pope, ktorý roztancoval a rozospieval dobre zabávajúcu sa mládež.

O pól noci sa otvorila oficiálna časť a prváci mohli nastúpiť k obradu, pre ktorý sa samotná akcia konala. Pokľaknutí prváci, študenti práva, boli krstení pasovaním učebnicou Rímskeho práva. Knihou O láske a sne Sigmunda Freuda boli pokrstení budúci psychológovia, klávesnicou informatici a mikrofónom študenti fakulty masmédií. Budúcich ekonómov pasovala kalkulačka.

Klub bol ideálne naplnený – nemožno hovoriť ani o nepríjemnej tlačenici či prázdnych miestach. Celkom pohodlne sa dalo dostať k toaletám, ale i k baru alebo východu. Čo sa týka alkoholických nápojov a výberu – v tomto smere v Unique Clube prešli rozsiahlou reformou – náročnejší návštevníci si mohli konečne dopriať značkový a kvalitný alkohol, na druhej strane pre tých pred výplatou bolo pripravené aj budgetové riešenie. I keď zopár ľudí fajčilo, čistota vzduchu zostávala nad znesiteľným priemerom.

Na Facebooku sa už niekoľko týždňov pred samotnou imatrikuláciou viedli diskusie plné rôznorodých argumentov a názorov – no s jedným, spoločným objektom – a tým bola miera kvality a vôbec správnosť výberu klubu Unique pri podujatiach, akou je práve tá dnešná. Ľudia rozdelení na dva tábory buď kritizovali klub a jeho umiestnenie, alebo sa ho pre zmenu hrdo zastávali, pridal sa aj majiteľ a manažérka... Ak sa dá niečo vytknúť a prispieť do diskusie, tak to bola absencia šatne. Ľudia si nemali kam odkladať svoje kabáty, čo spôsobovalo menší diskomfort. Vstup v hodnote štyroch eur bol podľa mnohých prehnaný, možno by k nemu mohol prináležať kvalitnejší welcomedrink, no celkovo si večer udržal vysokú úroveň a personál dôstojne slúžil hosťom. Unique Clube tak naplnil pozitívne očakávania a smelo možno vyhlásiť, že svoju úlohu zvládol na jednotku, a to i napriek kritike, ktorá podujatiu predchádzala.

Vďaka za výborný a pre mnohých pamätný večer patrí Študentskému klubu a Unique Clubu, no v neposlednom rade všetkým študentom PEVŠ, ktorí sa postarali o nezabudnuteľné momenty a skvelú atmosféru.

Na záver možno popriať organizátorom veľa šťastia pri budúcich akciách, ktoré dotvárajú dobrú úroveň celej školy. Takže, za redakciu Like-u ďakujeme a veríme, že nás prekvapíte minimálne rovnako pozitívne!

PRVÁ ŠTUDENTSKÁ POMOC ALEBO AKO SA NEUTOPIŤ VO VYSOKOŠKOLSKÝCH VODACH

TEXT: Martin Kridla

ELSA Paneurópa v spolupráci so Študentským klubom PEVŠ pripravili pre všetkých študentov a debutantov Fakulty práva podujatie s cieľom poskytnúť cenné informácie ohľadom školských i mimoškolských aktivít.

V priestoroch Klubovne mali budúci nádejní právnici možnosť dozvedieť sa od starších kolegov cenné študijné rady, tipy, triky a hlavne skúsenosti, ktoré sú podľa názoru mnohých absolventov na nezaplatenie. V ležérnej atmosfére pri šálke čaju a malom občerstvení lietali (vzduchom) slová ako STEP Day, Simulovaný súdny spor, Simulovaný trestný proces, Erazmus, inštitucionálne návštevy, exkurzie, diskusné fórum a mnoho ďalších. Prváci sa okrem základného balíčka informácii mohli spýtať na čokoľvek, čo ich zaujímalo a v úvodných momentoch ich vysokoškolskej kariéry trápilo. Aj o tom bola Prvá študentská pomoc.

TEXT: Veronika Laciaková,
Maroš Korman
FOTO: Tomáš Schiller

WHAT'S UP SLOVENSKO! WHAT'S UP CALIFORNIA!

Kalifornský právnik, narodený v Ohiu. Advokát v San Franciscu, špecializácia mimosúdne vyrovnávanie sporov. Prišiel na Paneurópsku vysokú školu ako prednášajúci hosť na tri týždne. Presvedčili sme ho, aby nám priblížil mimosúdne riešenie sporov, vojenskú službu, San Francisco v '64, ale aj nás samotných. Nech sa páči. Liberál, hippie, advokát. ***Thomas J. Dawson***

Ako sa vám páči na Slovensku?
Som tu prvýkrát a páči sa mi tu. Je to úžasná skúsenosť. Nemôžem povedať, že som prekvapený, ale je mi tu ešte lepšie ako som predpokladal.

To nie je veľmi typická odpoveď pre anglicky hovoriacich cudzincov na Slovensku.
Myslím, že to je problém, ktorý dlho nevydrží. Viem si veľmi jednoducho predstaviť, ako sa sem cudzinci pohrnú a budete si želať, aby to všetko bolo ako za starých dobrých čias.

V to dúfam. Takže vy sa venujete mimosúdnemu riešeniu sporov?
Predovšetkým som procesný advokát. Polovica mojej práce je obhajoba klientov. V Kalifornii a celkovo v Spojených štátoch amerických je obhajoba úzko spätá s mimosúdnym riešením sporov. Množstvo sporov končí práve takto.

Uživí vás vaša práca?
Áno. Pred niekoľkými rokmi pre mňa permanentne pracovali dvaja-traja právnici, veľmi sa nám darilo. Potom som dostal rakovinu. Takmer som zomrel. Rok som chodil na ožarovanie a chemoterapiu. Potom som sa vrátil do firmy, kde som sa stal „privolávačom dažďa". Bol som ten, kto prinášal obchody. Keď som sa vrátil, rozhodol som sa, že budem pracovať sám.

Aké vzdelanie ste museli získať na vašu prácu?
Študoval som v City College v San Francisco State University, kde som získal diplom v medzinárodných vzťahoch a svetovom

Ako dlho trvá, kým sa z vás v USA stane právnik?
Väčšinou sedem rokov – štyri roky prípravky a tri roky právnickej školy. Dnes sú už také právnické školy, ktoré prípravku nepotrebujú, takže sa to dá stihnúť za štyri roky. Väčšina právnikov, vrátane mňa, však študovala sedem rokov.

Robili ste v živote aj niečo iné ako právo?
Áno, keď som sa vrátil od letectva, prišiel som do Kalifornie. Kým som si razil cestu strednou a vysokou školou, pracoval som na rôznych pozíciách. Ako barman, námezdný robotník, optický technik pri výrobe dioptrických skiel. Nakoniec, keď som získal titul na vysokej škole, zostal som pri práve.

Slúžili ste v letectve. Ako ste sa tam dostali?
Nebolo to pre mňa veľmi ťažké. Bol som zdravotník. Narukoval som v v sedemnástich a slúžil som takmer štyri roky. Bola to tá príjemná časť života.

Čo si myslíte o povinnej vojenskej službe? U nás bola zrušená pred piatimi rokmi.
Keď som rukoval, povinná služba u nás nebola. Prístup armády sa zmenil až po Vietname a malo to devastačný účinok na americkú mládež. Principiálne, vojenská služba je absolútne nevyhnutná z dôvodov národnej obrany. Myslím si, že je lepšie mať dobrovoľnú vojenskú službu. Tak to máme aj v USA. Potom máte šťastnejších a oddanejších vojakov, pretože sami chceli slúžiť. Napokon, pozrite sa na to z pohľadu histórie. Armády s nanútenou službou nakoniec vždy ťahajú za kratší koniec.

Mali ste osobné dôvody na vstup do armády?
Vstúpil som, lebo to bol v mojej dobe dobrý nápad. Môj otec slúžil v armáde a ja som poznal letectvo, poznal som ten životný štýl. Chcel som slúžiť pre vládu. Bolo to pred Vietnamom, takže som nemal žiadnu potrebu "ochraňovať susedstvo". Nikto naše "susedstvo" neohrozoval, okrem samotných ľudí v ňom. Nakoniec, nikdy som nemusel bojovať vo veľkej vojenskej ope-

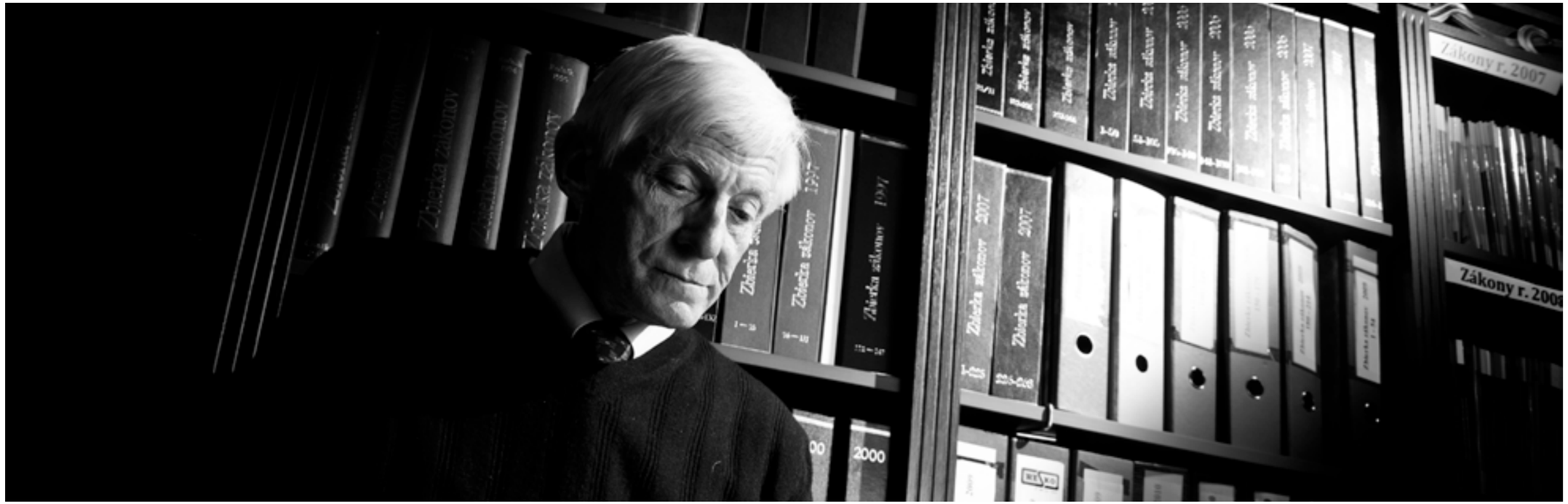

Thomas J. Dawson vyrastal na dvoch kontinentoch – v Európe a v Amerike. Možno práve to je základom jeho liberálneho spôsobu uvažovania a aj jeho lásky k San Franciscu v 1964.

Ako 30 ročný profesionál z právnickej brandže v USA učil našich Pan Európskych študentov. Bol vybratý Salzburským Centrom pre medzinárodné právne štúdie, aby nám prišiel porozprávať o inom pohľade na právo a spravodlivosť, ako tom našom – kontinentálnom.

rácii. Neriskoval som až tak veľa. Riskoval som však kamarátov a frajerky.

A po službe?
Po službe som sa presťahoval do Kalifornie. Mali sme tam skvelý vzdelávací systém. Mohli ste ísť na strednú školu, aj na výšku, zadarmo. Tak som to spravil. Môj otec bol právnikom a ja som si vždy myslel, že to je niečo, čo by som zvládol.

Ako sa vám podarilo skončiť práve v Bratislave?
(smiech) Pripomenuli ste mi citát z filmu Casablanca. "Zo všetkých podnikov, vo všetkých mestách celého sveta, príde akurát do toho môjho." Ako som sa dostal do Bratislavy? Prihlásil som sa do organizácie Center of International Legal Studies, ktorá sídli v Salzburgu. Hľadajú amerických právnikov a posielajú ich do rôznych svetových inštitúcii, predovšetkým v krajinách bývalého Sovietskeho zväzu. Prihlásil som sa, zúčastnil sa prijímacieho konania, poslal odporúčacie listy a prešiel interview. Nasledoval seminár v Salzburgu a bolo to. Potom som sa vrátil domov. V jednom momente som sedel vo svojej kancelárii, keď mi prišiel e-mail. Miesto - Bratislava. Ihneď som po ňom siahol. Môj svokor sa narodil v Košiciach, a tak som ponuku zobral hneď vtedy a tam.

Vaša žena mala slovenských predkov.
Áno, jej otec emigroval keď bol ešte mladý. Moja žena sa narodila v Ohiu, v USA. Dokonca je tu dnes so mnou.

Aké sú vaše korene?
Som Ír, no moja mama bola Nemka.

Kde ste sa narodili?
Narodil som sa na americkej leteckej základni v Južnej Karolíne. Potom sme sa presťahovali do Wiesbadenu v Nemecku a tam sme žili pár rokov.

Takže hovoríte po nemecky?
Nie tak dobre, ako by som chcel. Ale zisťujem, že hovorím lepšie, ako by som predpokladal. Som si istý, že moja nemčina znie hrozne, ale dokážem odkomunikovať myšlienku na druhú stranu. Zaujímavé je, že tu na Slovensku je moja nemčina dôležitejšia ako keď som bol v Nemecku. V Nemecku sa vždy našiel niekto, kto hovoril po anglicky.

A potom ste sa presťahovali do Kalifornie?
Nie, potom sme prišli do Kalifornie som zavítal až v roku 1964. Možno ste o tom niečo čítali, ale v roku 1964 bolo San Francisco miestom, kde sa oplatilo byť. Pracoval som v bare s názvom „Magic Mushroom", bol som pri štrajku v San Francisco State College. To bola veľká vec. Koloval obrázok prezidenta našej školy, ako stojí na vrchu auta a trhá káble z reproduktora. Bol som pri tom, keď ho fotili. Zvykli sme si hovoriť „never nikomu, kto má viac ako tridsať". V tom období som stretol svoju ženu. Boli to krásne časy. A potom sa odrazu skončili.

Čo najviac poznačilo túto éru?
V šesťdesiatych rokoch sme mali Beatles, the Grateful Dead, Jefferson Airplane. Prvú noc, keď som stretol svoju ženu, išli sme na koncert Jefferson Airplane, na miesto, ktoré sa volalo Avalon Ballroom. Spievali tam White Rabbit a stálo to jeden a pol dolára. Bol to podnik ako každý iný, ktorý nájdete tu v Bratislave, ibaže ich bolo oveľa viac a v každom hrala nejaká nová kapela. A knihy? Práve vtedy vyšla kniha Kena Keseyho, Prelet nad kukučím hniezdom. A áno – boli sme na škole, takže sme aj dosť študovali.

Tieto časy vás zrejme definovali ako osobu.
Áno, vyformovali celú moju generáciu. Bola to masa študentov a boli sme jednotní v mnohých otázkach. Mali sme hnutie za odchod z Vietnamu, hnutie proti rasizmu, za férovejšiu spoločnosť. Mali sme pocit slobody, pocit prílišnej prominencie počas tých rokov, akosi zle nastavenej, všetci skákali zľava doprava. O tom to bolo. Auto som nemal 6 rokov, nemalo pre mňa zmysel odísť mimo San Francisca.

Takže ak vás v lete zavolám na výlet okolo Ameriky v hippie vane, pôjdete?
Samozrejme. Ale urobte to tak, či tak.

Povedali by ste, že ste liberál?
Áno. Stále som liberál. Dieťa šesťdesiatych rokov, to je moja intelektuálna základňa a východiskový bod pre analýzu.

Poznáte tú známu vetu, že ten, kto má pod tridsať a nie je liberál nemá srdce, ale ten, kto má nad tridsať a nie je konzervatívec, nemá rozum?
Niekedy človek započuje, že každý, kto má nad tridsať a nie je konzervatívec, nemá peniaze. A myslím, že tak by sa to malo hovoriť.

Ako sa vám páči prednášanie?
Už som predtým párkrát učil, ale toto je prvýkrát na vysokej škole. Mal som obrovské šťastie, že som sa dostal práve k vám. PEVŠ je výborná škola, máte skvelých študentov. Myslím, že moji kolegovia z organizácie nemali toľko šťastia ako ja.

Čo si myslíte o jazykovej pripravenosti našich študentov?
Hovoria aspoň tak dobre po anglicky ako ja. Veľmi dobre artikulujú. Ani mi nenapadlo, že by mohli nerozumieť o čom hovorím. Skrátka sa s nimi rozprávam tak, ako keby som bol v Kalifornii.

Vy pochádzate z anglo-amerického právneho systému. Existujú názory, že systém precedensov má tendenciu zamotávať systém a uberať na právnej istote. Čo si o tom myslíte?
Najdôležitejším rozdielom je, že v systéme common law sa riadime doktrínou "stare decisis". Znamená to, že sa používajú precedensy. Tu v kontinentálnom systéme sa všetko odvíja od zákona. Podľa mňa je "stare decisis", ako rozšírenie zákona, citlivejšie voči spoločnosti. Predstavte si, že máte v obci rýchlostný limit 55 km/h. V jednom momente sa lokálna komunita rozhodne, že na tom úseku nemôžete chodiť tak rýchlo, pretože je tam škola, a tak iniciuje súdny proces, v ktorom sa rozhodne, že skutočne nemôžete. Tak je to lepšie. Je to lepšie právo. Takto to robíme v Spojených štátoch amerických. Jedna z vecí, ktoré zajtra poviem na prednáške bude, že tu nie som na to, aby som vám povedal, ako sa veci majú robiť. Mám vám povedať, ako ich robíme my. Ak je to tak správne, učte sa, ak nie, nechajte tak. Na margo, Winston Churchill vždy hovoril: "Spojené štáty vždy urobia tú správnu vec až potom, ako vyskúšali všetko ostatné."

Vráťme sa teraz naspäť k právu. Aký má byť vzťah medzi právnikom a klientom?
Dôverný a profesionálny. Právnik musí byť detailný a spolupracujúci.

Čo musí právnik mať na to, aby bol úspešný?
Viac ako čokoľvek iné musí mať výdrž. Potom ešte trpezlivosť, pochopenie a prípravu. Právnik musí byť empatický, ale musí zostať aj tvrdý a sústredený.

Prečo ste si vybrali mimosúdne riešenie sporov?
No, nie je to celkom tak, že by som si ho vybral. Ono si vybralo mňa. Súdne spory boli veľmi drahé a zdĺhavé. Trvali asi päť rokov, kým boli rozhodnuté. Bolo to hrozne veľa. V USA sme chceli ísť pred súd a vidieť jedného vyhrať a druhého prehrať. Mysleli sme si, že mediácia je nejaká zmes "kumbaya" a rekonciliácia bola pre nás nezmysel. Prišli sme sa na súd povadiť a vyhrať. Dnes to tak už nie je. Dnes je mimosúdne riešenie sporov potrebné.

Strávili ste tri týždne na tejto škole. Je niečo, čo by ste na nej zmenili?
Táto škola je vynikajúce miesto. Nezmenil by som na nej jedinú vec, ale pridal by som telocvičňu.

Čo by ste chceli odkázať študentom PEVŠ?
Ďakujem. Za vašu pohostinnosť, za pozornosť a zhovievavosť. Chcem študentom odkázať, že sú novou generáciou. Prvou generáciou, ktorá vyrastala s novou ústavou, ktorá žila podľa novej ústavy. Dovolím si tvrdiť, že vaša doba je minulosťou budúcnosti a že práve teraz píšete históriu. Mali by ste užiť deň. Carpe diem. Toto sú nové hranice pre Slovensko. Želám vám veľa štastia.

EXCHANGE!

We have the opportunity to present you our incoming exchange students. We have welcomed these students to our academic field and we continue to do so. This is the beauty of exchange, whether it is ERASMUS or free-movers´ program. Students are all welcomed to Bratislava, to the Pan European University. Welcomed to study, research, socialize, and share their culture.

Questions:
What characterizes your culture the most?

TEXT: ADKA SABOVÁ, MAROŠ KORMAN
FOTO: IGOR PALIATKA

SIMONA
Italy | 24 years old | Faculty of economics
A: sun, fashion, cuisine, wine and coffee

MICHELE
Italy | 22 years old | Faculty of economics
A: Sea, music, football, painting, passion for motors, strong family values

GEORGIANA
Romania | 24 years old | Faculty of law
A: Music, Dracula, Palinca

JUAN
Spain | 24 years old | Faculty of informatics
A: 1. Toros (bull fighting), Paella, Ibiza beach and party

PAUL LEMAISTRE
France | 20 years old | Faculty of economics
A: wine, cheese, fashion, elegance

JOSUE
Spain | 24 years old | Faculty of informatics

JUHO SALORANTA
Finland | 25 years old | Faculty of law
A: lakes, sauna, Nokia, Santa Claus

GOSIA
Poland | 21 years old | Faculty of mass media
A: 1. Tradition, strong family values, Kopernik, John Paul II

INTERNATIONAL EXCHANGE ERASMUS STUDENT NETWORK

PRAHA. PRAGUE. PRAGA...

DEDICATED TO BORČE, MY EX-NEIGBOURG

Akonáhle padlo rozhodnutie, že mojou destináciou bude Praha, bola som doslovne zbombardovaná otázkami kamarátov. „Praha? Prečo nejdeš niekam naozaj do zahraničia? Niekde, kde budeš rozprávať po anglicky?"

A čo si myslíte vy? Máte radi cestovanie? Spoznávanie nových kultúr a národností? Zažívanie každý deň nových zážitkov? Pitie najrôznejších druhov piva? Tak Praha je pre vás to pravé mesto.

TEXT: Lenka Liptáková
FOTO: autor

Moja cesta okolo Európy

Hneď prvý večer sa niesol vo francúzskom štýle. Ešte ani nie poriadne vybalená, s mojou poľskou spolubývajúcou a s francúzsky zostavenou skupinou sa vydávame v nedeľu večer na prvú Welcome party do podniku s prízračným názvom Chapeaurouge. Moja cesta svetom sa pri parížskej destinácii zdaleka nekončí. Poschodie, ktoré obývam na miestnom internáte Hostivaře sa skladá so Španielov, Slovincov a Poliakov, na čele s jednou Slovenskou, so mnou. Okamžite sme si vybudovali vzťah, ktorému by sa ťažko dalo povedať inak ako rodina.

Spoločné večere na chodbe za ikeovým rozkladacím stolom sa stali každovečernou tradíciou. Pekne poctivo priberáme a ochutnávame jedlo z rôznych kútov sveta. O prvenstvo miestneho hostivařského šéfkuchára statočne bojuje Poľka Hanka so slovinským majstrom kuchyne Tilanom. Ťažko povedať, kto je lepší, tvarohové pirohy nesklamali, no slovinská baklava prekonala všetky očakávania.
Moja prvá reakcia na Hostivař bola, toto nemôže patriť k centru s počtom obyvateľov presahujúcim milión. Hostivař sa nachádza približne hodinu od všetkých miest, ktoré v Prahe bežne chcete navštíviť. Cestou do školy si posedíte tak trištvrte hodinu v „tramvaji" a v pokoji si stihnete porobiť všetky svoje domáce úlohy. Ak však nemáte chuť na „tramvaj", pokojne prestúpte na metro na zastávke Jiřího z Poděbrad, ale ľahšie vysloviteľné pre študentov - JZP.
Život na erasmových intrákoch predstavuje stratu celkového súkromia a schopnosť naučiť sa spať aj pri ohlučujúcich reprákoch. Napriek tomu, že naša chodbička na socializáciu má rozlohu asi tak 2 krát 10 metrov, každý večer je nezabudnuteľný. Raz hráte „drinking game", potom mestečko Palermo v slovinskom štýle, inokedy vás oberú o 50 českých pri pokri a pri pokojnejších večeroch sa uspokojíte aj s francúzskou hrou „Times up." Možno je na našom poschodí príliš veľa Francúzov, no ich kultúrou som bola natoľko ovplyvnená, že som sa rozhodla len tak, sama pre seba, začať študovať tú ich žabožrútinu.

Neviem, či to je tým čarovným slovom Erasmus, alebo jednoducho ľudia so zahraničia sú takí milí, no všetci, s ktorými som sa tu stretla, sú otvorení, naklonení novým veciam a naplnení pozitívnou energiou.
Pri svojej ceste okolo sveta by sme sa mali zastaviť v Írsku. Pripravte si angličtinu, ktorú deväťdesiat percent tvorí slang. Ak ju neviete, nevadí, stačí keď sa usmievate a na všetko prikyvujete. Nakoniec aj tak skončíte s pohárikom v ruke.

Španielsko, to je kapitola sama o sebe. Asi ste už počuli, že tieto národnosti vytvárajú silné skupiny a medzi seba nepustia nikoho, kto nerozpráva español alebo nepije sangriu. Našťastie, na našom poschodí sa našla výnimka Antonio, ktorý sa rozhodol prísť si na Erasmus zdokonaliť svoju angličtinu. Vďaka nemu už viem, čo znamená „estas muy guapa".

Karlova univerzita... alebo čo je to štúdium na Erasme

Keď som sa rozhodla ísť na Karlovu univerzitu, v duchu som si hovorila: „Tak a teraz jednoduchým dňom plným nič nerobenia odzvonilo a odteraz sa budem musieť poctivo učiť." No mýlila som sa. Karlova univerzita má prepracovaný univerzitný systém. Predmety pozostávajú z rôzneho počtu kreditov. Na tie s najnižším počtom nie je potrebná skúška. Dokonca, na tejto univerzite si učitelia nezakladajú na dochádzke. Jeden predmet, ktorý navštevujem, pozostáva z pozerania filmov a komentovania. Jeho učiteľom je Miloš Čermák, učiteľ, u ktorého vášeň vždy zvíťazí.

Škola je prvoradá, to nás poctivo učia od základnej školy. Na zahraničnom pobyte je ale dôležitejšie naučiť sa vychádzať s ostatnými a vyskúšať si život „ďaleko" od domova. Príkladom je príbeh, keď sa nášmu šikovnému Francúzovi podarilo rozliať šťavu z uhoriek po celej chladničke. Delíme sa o ňu piati, a tá vôňa, ktorá odtiaľ vychádzala, sa nedala prehliadnuť. Poriadne tým vytočil moju poľskú spolubývajúcu a zvrhla sa hádka, z časti v angličtine, z časti vo francúzštine popretkávanej poľskými nadávkami. Francúz sa rozhodol, že keďže aj tak je to už všade, je zbytočné to upratať. Poľka mala iný názor. Nakoniec ale obaja usúdili, že kamarátstvo je dôležitejšie a hádka o takú hlúposť, ako je šťava z uhoriek, za to nestojí. Vôňa v chladničke však zostala.

Malá bodka na záver

Tu sa moja cesta krajinami Európy končí. Erasmus je podľa mňa najlepšia vec, akú môže študent na vysokej škole spraviť. Pred pár týždňami ma tu boli pozrieť moji kamaráti. Áno, presne tí, čo kritizovali výber tohto miesta. Môj výraz v tváre ich však prinútil povedať:
„Lenka, ty tu úplne žiariš."
Dúfam, že budem žiariť až do konca môjho erasmového pobytu.

VIANOČNÉ SLA(DKO)STI

TEXT: Anita Čurneková
ILUSTRÁCIA: Klára Pitlová

Pred každými sviatkami sa máme možnosť v množstve časopisov a magazínov dozvedieť zaručený návod ako nepribrať, ako odolať nástrahám našich starých a určite aj tých mladších mám a ako zvládať stres bez toho, aby sme skončili v blázinci. Kilá na nás útočia hlavne predvianočnom čase, kedy by sa im istotne neubránil ani Chuck Norris so svojimi kopmi z otočky. Keďže takýchto radcov budete mať nespočetné množstvo a my vieme, že ich rady aj tak nakoniec nikto nedodrží, rozhodli sme sa ponúknuť jednoduchý návod, ako si Vianoce čo najviac užiť, bez zbytočných komplexov zo zemiakových šalátov, rezňov a sladkého pečiva. Vopred vás musíme varovať, že po prečítaní článku a dodržaní všetkých bodov, sa pravdepodobne trochu nepohodnete s váhou, ale vďaka našej špeciálnej vianočnej terapii vám to bude srdečne jedno (aspoň do času plnenia novoročných predsavzatí týkajúcich sa vašich kíl). Preto sa pohodlne usaďte a užívajte si všetko krásne, ktoré vám advent ponúka.

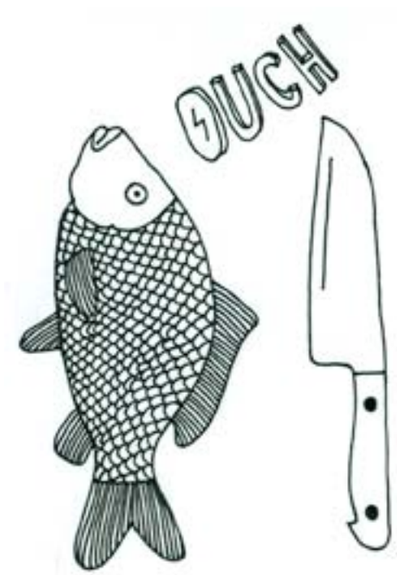

Čokoláda naša každodenná

Od detstva sa každý tešil na prvý december, pretože to znamenalo že si každý deň osladíme malou čokoládkou z adventného kalendára. Takisto sme sa nevedeli dočkať Mikuláša, ktorý bol určite vítaným hosťom v každej domácnosti s deťmi. Niektorí z nás možno mali ambície na povolanie kata, ktoré sa prejavovalo odťatím hlavy čokoládovému Mikulášovi, no či s hlavou alebo bez nej – nakoniec vždy skončil rovnako. A my tiež – s čokoládou až za ušami. Prečo tieto krásne spomienky neobnovovať každý rok nanovo? Umyť a vyleštiť čižmy, postaviť ich do okna a tešiť sa z nádielky. Je jedno, či si ju uštedríte sami alebo sa dohodnete so spolubývajúcim – radosť bude rovnaká. Bolesť brucha po nálete na tieto dobroty tiež – ale aj to patrí k tomu.

Hra „na maca"

Plné žalúdky z nedeľného obeda pobádajú k poobedňajšiemu „šlofíku", hlavne v zime, keď si aj medvede spokojne chrápu. Pocit dobrého oddychu, po ktorom je v zime sneh belší a vločky väčšie ako predtým dobre pozná väčšina z nás. Skúste sa teda zahrať na maca, škôlku, či starého otca a prinúťte sa, si po dobrom obede pospať, alebo aspoň oddýchnuť, vypnúť. Túto praktiku ocenia najmä tí leniví z nás, ktorí sa na jedlo nepozerajú len ako na nutný prísun energie do tela (ktorú by museli čo najskôr vypotiť pri drezúre svojho tela), ale vnímajú ho ako pôžitok, ktorý si treba naplno vychutnať, uvedomiť a opakovane dopriať. Práve počas oddychu máte možnosť si zrekapitulovať jednotlivé chute a ich kombinácie, tak to využite.

Promile na míle

Vianočný punč, medovina alebo varené víno. Všetky tieto pochúťky vstávajú v decembri z mŕtvych, pretože nízke teploty vonku nás nútia telo zahriať. Čo vtedy pomôže lepšie ako teplý alkohol? Niekomu udrie do hlavy deci, inému nestačí ani pol litra na to, aby sa dostal do nálady. Väčšinou však alkohol z trhov dodá množstvo síl a nálady a my máme možnosť na ulici sledovať kombináciu zápasu v bahne s nemenej adrenalínovým športom – zimnému kúpaniu. Na to vás však nahovárať nebudeme. Ak nie ste trénovaní, pravdepodobne by ste do vody nevliezli ani po kolená. Okrem toho predsa nechceme, aby ste si pod stromček darovali ľadovú traumu a zápal pľúc. Radšej si užite nejaké to deci bieleho, aby sa vám v treskúcej zime ľahšie a určite aj veselšie išlo domov.

Pravá vôňa Vianoc

Ďalšou dôležitou kapitolou nášho sprievodcu sú koláčiky. Počas decembra sú časté návštevy príbuzných nezriedkavou povinnosťou v každej domácnosti, ktorú samozrejme cítiť aj za hranicou vchodových dverí. Každá z nich má vlastné tradície a samozrejme, rôzne pochúťky, ktoré pripravuje na sviatky a z ktorých sa väčšinou ujde pár kúskov aj návštevám. Bolo by hriechom neochutnať tieto farebné skvosty a keďže by sme počas adventu mali hrešiť čo najmenej (ako vlastne po celý rok, ale v tomto období obzvlášť), je našou povinnosťou ochutnať a vzápätí aj pochváliť často až umelecké kreácie kuchárky.
Nie vždy nám sú stopercentne po chuti, ale čím viac koláčikov ochutnáme, tým viac sa zvyšuje šanca, že natrafíme na také, po ktorých budeme krochkať blahom.
Nezabudnite, že Vianoce nie sú o darčekoch, perfektne upratanom byte a odopieraní si príjemného a chutného. Sú tu hlavne pre to, aby sme sa na chvíľu zastavili, vychutnali si prítomnosť svojich blízkych a kamarátov a dopriali sebe aj ostatným to, po čom zvyšok roka túžime. Ak už ste navnadení na zimnú pohodu určite neprehliadnite Like na Facebooku, kde nájdete pár tipov, ako si tento čas spríjemniť, či už bývate doma, na priváte alebo intrákoch. Veríme, že vám naše rady pomôžu naplno si užiť sviatky a že do ďalšieho roka budete vstupovať s čistou mysľou, otvorenou dušou a spokojným telom po úžasne prežitom advente.

GALAKTICKÁ (NE)VOĽNOSŤ

Iva Mrvová | Študentka FM

Farebné rúcha rehoľných rádov, džihád burcujúci národy, harmonické kláštory v Tibete, útla postava Ghándího či dym signalizujúci zvolenie pápeža. To všetko je kóšer, veď viera je osobná vec každého z nás.

Je ťažké o nej hovoriť, pretože predstavuje životné presvedčenia, ktoré sa mnohokrát stávajú dôvodom silných slov, nedorozumení, fatálnych chýb či hádok, pri ktorých sa ťažko hľadá východisko.
K samotnej viere sa človek zvyčajne dostáva dvomi spôsobmi. Buď si ju vyberie alebo zdedí. Mnohí novodobí rodičia nechávajú svojim deťom voľnosť, rešpektujú smer, ktorým sa ich potomkovia vyberú. V iných častiach sveta je to s toleranciou ťažšie, prijatie viery sa považuje za kľúčové, inak môže byť človek ťažko sankcionovaný.
Popri nových názoroch na rodové stereotypy či sexuálnu orientáciu bolo otázkou času, kedy sa predmetom diskusií stane aj ovplyvňovanie rodičmi pri výbere „životného smerovania" . Majú či nemajú do tohto „procesu" vstúpiť?
Množstvo názorov obhajuje prvú možnosť - prirodzenú voľbu človeka. „Rodičia, nechajte svoje deti voľne si vybrať a ich rozhodnutie rešpektujte." Je to krásny príklad všadeprítomného liberalizmu a ochrany slobody jednotlivca a väčšina z nás sa na ňom zrejme jednohlasne zhodne. Múdro sa rozprávа, teoretizuje. Prax je však zanietene vždy o čosi iná a tam kde je veľký slobodný priestor, číha aj veľa nástrah.
Keď si moje dieťa v určitom veku vylepí nad posteľ miesto plagátu Green Day Aštara Šerana, začnem bezmyšlienkovite jačať. Očipovaných jašterov som vždy brala ako snahu rozosmiať zamyslenú spoločnosť na zastávke MHD. Aštarov uhrančivý pohľad, Legolasov zostrih a zhluk epileptických farieb lámali srdcia a oči okoloidúcich. O niečo vážnejšie som pozdravy z vesmíru začala vnímať vo chvíli, keď sa záujem o nich rozrastal rýchlejšie ako tlač Aštarových portrétov. Plné prednáškové sály, mimozemské videá, skandujúci dav, hystéria. Zlý sen?
Nie, sila manipulácie a surová demagógia útočiaca cielene na ľudské hodnoty, hmatateľný populizmus.
Je úžasne strašidelné, aký úspech mal „projekt z vesmíru", ako sa predal, zvábil dav. Človek má silné emócie, vieru. Je to pohon, ktorý ho vedie vpred a kde je preto aj najviac zraniteľný. Nevieme to všetci, ale vedia to ľudia so silou hýbajúcou davom. A to aj tam, za dverami parlamentu.
Milujú nás a pomáhajú nám.

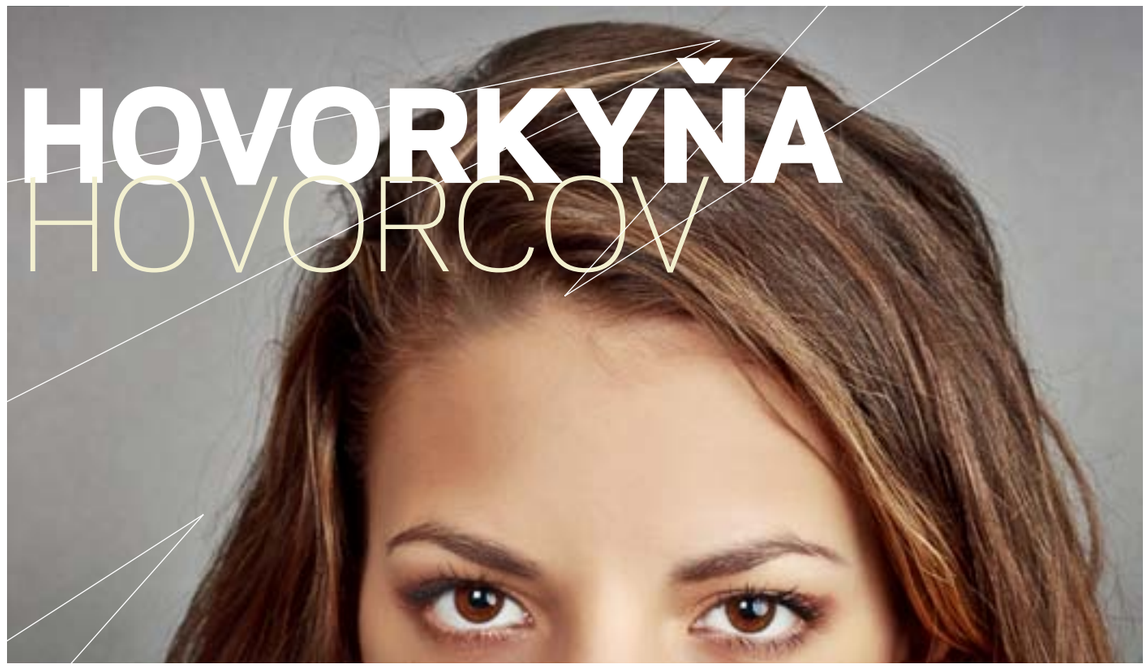

HOVORKYŇA HOVORCOV

Možno Lenku Bosú poznáte z priestorov našej školy. Možno si ju zapamätáte ako moderátorku na tohtoročných imatrikuláciách. Ja ju poznám ako usilovnú študentku Fakulty masmédií PEVŠ, no tu sa jej usilovnosť len začína. Nestráca čas a už počas štúdia zbiera skúsenosti z praxe priamo pri zdroji - v Asociácii hovorcov Slovenska. Počas nášho rozhovoru som mala príležitosť vidieť, ako vyzerá jej pracovný telefonát. Z tejto akcie v priamom prenose som identifikovala, že plní úlohu toho, kto vie všetko o všetkom.

TEXT: Lenka Nemečková
FOTO: Mara Szabová, madeinmedia.sk

Popri štúdiu na Fakulte masmédií PEVŠ pracuješ aj v Asociácii hovorcov Slovenska. Na akej pozícii?
Moja funkcia je tajomník asociácie, čiže veľmi tajomná pozícia. Fungujem ako ústredný administratívny člen.

Čo je tvojou náplňou práce?
Organizujem všetky stretnutia v rámci rady asociácie, spoluorganizujem workshopy, ktoré asociácia robí približne každé dva mesiace. Spolu s agentúrou Made in Media sme pripravovali Hovorcu roka. Tak isto spravujem našu webstránku www.hovorca.sk. Tam prinášam všetky novinky, programy, stretnutia rady, pridávam do databázy nových členov, ich fotky, životopisy. Akonáhle máme nejaké workshopy alebo chceme niečo komunikovať, rozposielam maily, zbieram ľudí a tiež hostí na workshopy - všetka tá šedá eminencia, ktorá je za týmyto akciami.

Ako dlho už si na tejto pozícii?
Od júna 2010, už to bude takmer rok a pol.

Ako si sa k tomuto miestu dostala?
Cez konkurz, ktorý bol vypísaný na túto pozíciu. Pozvánka nám prišla na školský mail niekoľkokrát. Keď som ho tam videla tretí krát, povedala som si, že už je čas poslať životopis. Neskôr mi prišla odpoveď, že ma pozývajú na pohovor. Netuším, koľko ľudí sa toho konkurzu zúčastnilo, ale ja som tam stretla minimálne tri-štyri uchádzačky. Keď mi potom napísali, že som úspešne prešla konkurzom a stala sa som sa tajomníkom asociácie, bolo to pre mňa úprimné prekvapenie.

Mali na uchádzačov nejaké špecifické požiadavky?
Áno, chceli aby to bol študent druhého-tretieho ročníka, aj keď ja som bola v tom čase ešte prváčka. Chceli, aby ten človek vedel trošku pracovať s webom, čo som teoreticky poznala zo strednej školy, ale prakticky som to nikdy nerobila. Povedala som si však, že to sa dá naučiť. Potom chceli aby ten človek dokázal písať tlačové správy, a tiež komunikovať s ľuďmi, telefonicky alebo mailom.

Asociácia hovorcov Slovenska
je občianske združenie, ktoré združuje profesionálnych hovorcov pôsobiacich na Slovensku. Organizuje pre svojich členov stretnutia, odborné prieskumy, rôzne workshopy, kde sa môžu vzdelávať a vymieňať si skúsenosti. Dôležitou úlohou asociácie je stanoviť a dohliadať na dodržiavanie hovorcovskej etiky. Za týmto účelom vytvorila Etický kódex členov Asociácie hovorcov Slovenska. V tomto kódexe definuje povolanie hovorcu a tiež zásady, ktoré má dodržiavať pri výkone svojej práce. Členom asociácie sa môže stať každý profesiálny hovorca, kto sa stotožňuje s poslaním a cieľmi združenia. Členovia asociácie si na demokratickom princípe volia zástupcov do svojich orgánov - Rada, predseda a podpreseda, valné zhromaždenie.
Predseda asociácie Ján Orlovský nám odpovedal na otázku, prečo sa rozhodli na pozíciu tajomníka zamestnať študenta: "Študenti dnes nedostávajú veľa pracovných príležitostí, navyše pozícia v Asociácii nevyžaduje plný úväzok, preto zamestnanie študenta je jasný 'win-win' pre obe strany. Asociácia nie je klasická firma – sme záujmové združenie a pre študenta mediálnej komunikácie je prínosom stretávať sa s ľuďmi, ktorí sú profesionáli v jeho študijnej oblasti."

Čo bola pre teba motivácia prihlásiť sa na tento konkurz?
Brala som to ako výzvu začať pracovať v odbore, nabrať nejaké kontakty, skúsiť niečo nové.

Máš už aj nejaké hovorcovské skúsenosti?
V podstate áno. Medzi sebou si tak hovoríme, že vlastne robím hovorcu hovorcom. Ktokoľvek zavolá do asociácie, väčšinou sa dovolá na moje telefónne číslo, alebo napíše na moju emailovú adresu. Tiež všetky maily zo všeobecnej adresy hovorca@hovorca.sk sa preposielajú mne. Čiže odpovedám na všetky otázky zvonka. Tiež keď vyhlasujeme výsledky Hovorcu roka, tlačové správy píšem ja. Aj keď sú kontrolované a vychádzajú pod hlavičkou rady.

Nakoľko vnímaš to, že chodíš na masmediálnu školu ako výhodu pri tvojej práci?
Naša škola ma určite naučila techniku písania tlačových správ, aby boli k veci, stručné, bez chýb. Tiež vyjadrovať sa, vďaka množstvu prezentácií a predmetu Rozhlasová tvorba, kde som si nacvičila reagovať rýchlo, odpovedať k veci a pôsobiť seriózne. Myslím, že je to pri telefonátoch s ľuďmi dôležité.

Vedela si už pri nástupe, čo ťa v tejto práci čaká?
Vedela som si to predstaviť na základe požiadaviek, ktoré mali. Prvé týždne som sa bála, čo môžem, čo nemôžem. Ale potom som už nabrala "švung" pri práci.

Vieš si predstaviť, že by si sa práci hovorcu v budúcnosti venovala?
Čím viac sa s hovorcami stretávam, tým ma práca hovorcu viacej zaujíma. Je to veľmi ťažké povolanie, vyžaduje prácu od rána do večera. Nemôžu si povedať "dnes končím o štvrtej", keď ľudia začnú o piatej volať a nemôžu si dovoliť vypnúť si telefón, neodpovedať. Viem si predstaviť, že po nejakom čase, ktorý strávim v spravodajskej redakcii by som sa posunula na pozíciu hovorcu. A už by som vedela lepšie porovnať vzťah, aký je medzi novinárčinou a hovorcovaním. Sú to povolania, ktoré jedno od druhého závisia. Niekedy hovorcovia, ktorí nikdy nepracovali ako novinári, sami blokujú komunikáciu, a často si tým škodia.

Nakoľko sa cítiš ako študent a ako zamestnanec? Vieš to vyjadriť percentuálne?
Študent som tak na 50 percent, zamestnanec na tridsať a zvyšných dvadsať by som zhodnotila, že venujem svojim záľubám, ktoré určite majú podiel na mojom čase.

Stíhaš?
Stíham. Myslím si, že človek dokáže stíhať veľa vecí. Chce to trošku time-manažmentu.

Ako vyzerá bežný deň pracujúcej študentky?
Každý deň v týždni mám iný, preto viem skôr popísať svoj týždeň. Sú veci, ktoré mám na svojom programe pravidelne. Nerada vynechávam školu. Potvrdilo sa mi, že už len sedením na prednáške, alebo interakciou so spolužiakmi, človek nasáva informácie. Mám ešte tréningy v tanečnom súbore, plus iné svoje športové aktivity - posilňovňa, korčule, beh - bez toho neviem byť kľudná. Potom mám ešte pravidelne španielčinu. Do toho vsúvam lekcie angličtiny. To robím tak viac menej z lásky k ľudom, keďže ma to veľmi baví, ale neviem si to predstaviť ako svoje povolanie. Plus práca pre asociáciu, ktorá je viac menej nárazová.

A ako vyzerá najubehanejší deň pracujúcej študentky?
Ráno vstanem, idem si zabehať, bežím do školy. Po škole mám stretká s hovorcami, potom idem na tréning, na španielčinu, a večer sa ešte stretnem s kamošmi.

Vyhovuje ti takýto životný štýl?
Vyhovuje. Akonáhle nemám dostatok vecí na programe, tak som z toho nesvoja, a práve vtedy prestávam stíhať.

Čo je pre Teba nevyhnutné, aby si dokázala fungovať plnohodnotne?
Pohyb. Bez toho som unavená a nie vo svojej koži. Tiež nejaká intelektuálna činnosť. Keď nemáme školu, alebo prácu, keď sa nerozvíjam, cítim na sebe úpadok. Siaham vtedy po samoštúdiu - knihách po španielsky, historických knihách a podobne.

Viac fotografií z módneho editoriálu a zákulisia príprav nájdete na **facebook.com/likemagazin**

IT'S PARTY TIME

CHRISTMAS FEVER

Nadchádzajúce obdobie je nepochybne jedným z najkrajších v roku. Čakajú nás dlhé večery v spoločnosti rodiny či priateľov, no najmä množstvo večierkov, párty a eventov. Tie si vyžadujú plnú pohotovosť vašej kreativity pri vytváraní nielen vhodného outfitu, ale aj celkového líčenia a originálnych doplnkov. Základom je lesk vo všetkých podobách.
Či sa rozhodnete pre farebné trblietavé flitre, metalické odtiene, alebo aj lakovanú kožu, necháme na vás. My sme sa túto sezónu zamilovali do rôznych vlasových ozdôb v podobe klobúčikov, čeleniek či tiár.
Nechajte sa inšpirovať!

Šaty **ORSAY**
Šál **GATE**

Modelka: Anička Špačeková | **Foto:** Igor Paliatka | **Visáž a styling:** Miroslava Michalková | **Produkcia:** Petra Kupčová
Za zapožičanie priestorov ďakujeme hotelu **Apollo** (**hotelapollo.sk**). Za zapožičanie oblečenia ďakujeme značke **Aftershock London** (Aupark a Eurovea)

Nohavice **STRADIVARIUS**
Trblietavý top, kožuch, klobúčik a topánky **AFTERSHOCK LONDON**
Náramky **H&M**

Šaty, topánky a prsteň tiger **AFTERSHOCK LONDON**
Pančuchy **BEPON** | Deravé legíny **GATE**
Prstene **MOLOKO**

LAST MINUTE GIFTS

Ak si lámete hlavu, ako každý rok, aký darček pre „ňu", či už priateľku, kamarátku alebo sestru, máme pre Vás zopár tipov, ktoré potešia každú mladú ženu. Navyše, pre tieto krásne darčeky nemusíte vôbec nikam chodiť, objednáte si ich veľmi jednoducho v pohodlí vášho domova cez internet. Nechajte sa inšpirovať...

1. Versace Yellow Diamond, 30 ml **43 €**, www.fann.sk

6. Swarovski Disney Couture pozlátený prsteň | **59 €** | www.asos.com

2. Toys for Girls kniha **35 €**, www.martinus.sk

7. Púzdro na podprsenky | **29,90 €** www.saxana.sk

8. Juice Couture náramok | **129 €** www.juicycouture.com

3. Collistar make-up paletka **53,60 €**, www.fann.sk

4. Morellato USB kľúč **109 €**, www.watchshop.sk

9. Roztomilé papučky | **21,90 €** www.topankovo.sk

5. Vianočný balíček Rapid Grow v trendy taštičke Dermacol **11,49 €**, www.dermacol.sk

10. Darčeková poukážka na masáž, **19,90 €** | www.sabai.sk

LAST MINUTE GIFTS

Keďže ani s výberom „pre neho" to nie je až také ružové, inšpirujte sa našimi tipmi a váš priateľ, brat či kamarát sa určite poteší pri rozbaľovaní darčeka pod vianočným stromčekom.

1. Papuče „kopačky" španielsko | **21 €** www.najdarcek.sk

5. Hugo Boss Just Different | **42,50 €** www.fann.sk

2. Toys for Boys kniha | **35 €** www.martinus.sk

6. Mustang trenírky | **19,90 €** www.saxana.sk

7. Futbalový hrnček | **7,90 €** www.planetadarcekov.sk

3. PC myš autíčko | **29,90 €** www.extradarcek.sk

4. Motýlik na denné nosenie | **16,95 €** www.ties-necktie.com

8. Diesel hodinky | **149 €** www.hodinky-diesel.sk

K
kultúra

NOEL GALLAGER HIGH FLYING BIRDS

Žiaden „brat Noel"

TEXT: Katarína Šamajová
FOTO: Internet

Keď Liam Gallagher v médiách veľkohubo vyhlásil, že svojho brata neznáša a nevidí dôvod, pre ktorý by ešte niekedy v budúcnosti obnovil Oasis, málokto tušil, že mu raz bude hudobná verejnosť za tieto slová vďačná.

Na pohľad skromnejší a na počutie tvorivejší zo súrodeneckej dvojice udávajúcej tón britského mainstremu, Noel, sa na rozdiel od lacného Liamovho projektu Beady Eye so sólovým debutom neponáhľal a zdá sa, že spravil dobre. Príjemný pokoj z prirodzene plynúcich skladieb, ktoré sa jedna za druhou akoby ťahajú na špagáte a nie je medzi nimi kvalitatívneho rozdielu, sa stal „corpus delicti" pre dokázanie autorových schopností a tiež charakteristickým znakom High Flying Birds. Polemizovať o tom, že Noel Gallagher je jedným z najlepších skladateľov v mekke hudby rozliehajúcej sa za kanálom La Manche, je už takmer dve desaťročia zbytočné, ale že jeho tvorba dosahuje silu aj bez naliehavého Liamovho vokálu a dozorného pohľadu je trochu prekvapením. Aj keď éra opičích tvári s ofinami a rúk vo vreckách pôsobí nesmrteľne, Noel jej zasadil úder, ktorý je tvrdší než ohlásenie rozpadu Oasis a posledný album Blur. Navzdory všetkým trendom sa k nám z reproduktorov dostávajú pesničky bez možnosti mrštne určiť rok výroby a predsa: žiaden prvoplánový lo-fi, žiaden groteskný návrat k zvukom dávnym a vplyvom hmatateľným v snahe predstierať príchod skrz-na-skrz falošnej originality. Skladby totožné s tými, ktoré ste mohli kedysi prehrať analógovo, neskôr cestou do školy frajersky na walkmene, dnes tvoria soundtrack k prvým zimným dňom roku 2011 a vôbec nestrácajú na hodnote.
Už v úvodnej Everybody´s On The Run je zrejmé, že sa Noel Gallagher zasekol niekde pri úspechu Stop Crying Your Heart Out a táto pozícia mu je natoľko blízka, že nepotrebuje byť za každú cenu flexibilný, len s láskou rozvíja to, čo mu ide. Nie je odrastený teenager, nemá túžbu vykričať svoju pravdu do státisícového publika ani potrebu stotožňovať sa s davom. Absencia snahy podľahnúť tomu, čo je aktuálne v porovnaní s Coldplay, ktorý vydali Mylo Xyloto v tom istom mesiaci, pôsobí sympaticky a zároveň z hľadiska marketingu je jej poloha priam strategická. High Flying Birds sú albumom pre tých, ktorí nemajú náladu na ďalšiu kumuláciu hudobných heftov páchnucich najnovšie (najnovšie = hahaha) po deväťdesiatych rokoch, ale bavia ich nadčasové španielky, skromné gitarové sóla, klavír, možno husličky. Dotvárajúcim prvkom k schopným skladbám sú totiž aranžmány, využívanie trúbky, či svojský pochodový rytmus na bicích pohybujúci sa na rozhraní putovného cirkusu a tretieho albumu Clash. Ak nepatríte k skupine ľudí, čo sa rada prezentuje v roli tých-čo-uznávajú-jedine-originalitu (za akúkoľvek cenu), ak vám nevadí hudba ordinérna, lež poctivá, máte album roka. Pretože Noel Gallagher už nie je jedným z bratov Gallagherovcov akýchsi Oasis, osirel, a ako vyrovnaný skladateľ a pesničkár sa stal sprostredkovateľom nenásilných hudobných potešení, ktoré si môžete bez ohľadu na náladu dopriať každodenne.

TEXT: Peter Považanec
FOTO: Internet

NOISECUT/ HÁJ & LOV (2011)

SLNKO Records

Nový album už bol vypustený zo stajne. Noisecut si vyzlieka skafander a vstupuje do kráľovstva prírody. Závislosť na elektrickej energii si žiada svoje dane, a teda dochádza ešte k abstinenčným príznakom. V pesničkách akoby dožívala virtuálna identita a vracala sa späť do tela. Odchod z mesta, návrat domov. Po vypočutí skladby Tancuj a Odpájam sa je zjavné, že tanečný charakter bratislavskej elektro-popovej formácie sa má dobre a darí sa mu. Integrálnou súčasťou tohto hudobného dobrodružstva je pesnička Jazda, v ktorej sa speváčka Bety K. Majerníková aka Sepja a raper Lyrik ocitnú na húsenkovej dráhe. Tá nás prevedie aj celým albumom Háj & lov. Z elektronického lunaparku mesta vedie cez zástavku v lese až k jazeru v horách pod hviezdnou oblohou. Zvukoví inžinieri tohto futuristického počinu sú zvukár Escon Waldes a kapelník kapely Noisecut Erik ´Losos´ Horák. Vďaka nim sa lov v digitálnych hájoch zdá byť reálny. Všetko to dotvára zvyšok kapely a front-womanka Sepja. Kreatívny dialóg medzi Lososom a Sepjou funguje veľmi prírodne, vďaka speváčkinmu talentu nechať vyniknúť slová a pocity ženy 21. storočia a Lososovou naliehavou hudobnou zvukomalebnosťou. Je to aj tak trochu vesmírna odysea. Prekvapivo sa na albume nachádza aj pieseň Túžby, v ktorej album dosahuje svoj autorský vrchol. A ktorá vykračuje z radu NC pesničiek. S podobne kľudným tempom sa dá počúvať aj Míňajú ma dni. Ďalšiu dvojičku tvoria Bez mora a December. Tie vytvárajú negatívnu polaritu albumu. Spolu s najodvážnejším kúskom Dáta taja dych a mierne neistou Za stenou. Moderné pesničkárstvo naplno rozvíjajú Hviezdy. Zaujímavá retro-znejúca až televízna pieseň.
Noisecut, ako víťaz poslucháčskej ceny Radio Head Awards Rádia_FM z roku 2008, v kategórii najlepší album za BLIIIZKO, ďalšou radovou platňou potvrdzuje svoju pozíciu vyzývateľa mainstreamu. Ako jedna z vlajkových lodí Rádia_FM má kapela Noisecut opäť zvábila na kúpu lístku, na ich jazdu húsenkovou dráhou. Neváhajte ani vy.

LOU REED A METALLICA/ LULU

To tu už naozaj nikto nič negarantuje?

TEXT: Katarína Šamajová
FOTO: Internet

Toľko platní Reedovho Transformera zachrapčalo pod ihlou gramofónu v zafajčených bytoch dávnych i súčasných hipsterov a toľko ajťákov v tričku Metallica po večeroch tajne mávalo rukami do vzduchu tváriac sa, že hrajú Enter Sandman na gitare a teraz takýto podraz.

Dve rozličné fanúšikovské základne, medzi ktorými nieto nenávisti, akou sa kedysi užierali depešáci a metalisti, ale obchádzajúce sa s čistým nezáujmom, dnes spoločne sťahujú ten istý album. Lulu . Ak bola cieľom propagácia, tak si vydavatelia od Warneru, kde obe formácie patria, môžu mädliť rukami, pretože kombinácii, ktorá je zárukou titulnej stránky hudobných časopisov po celom svete sa dostalo patričnej pozornosti, čo už na prvé potianutie nosom smrdí prasprostým marketingom. Ak však bolo prioritou vytvoriť umeleckú hodnotu za predpokladu, že tvorba Reeda aj Metallici má čo povedať, môžeme celý počin považovať za prezentáciu legiend za zenitom, kde vyniká urputná snaha spojiť nespojiteľné a to tak diplomaticky, aby sa aj Lou Reed nažral a aj Metallica zostala celá.
Občas sa to vážne nedá počúvať. Pasáže, kde sa inštrumentálna masturbácia posledných mohykánov mainstreamového metalu prelína s Reedovým recitálom, čo má byť kolízia aj vyvrcholenie každej jednej skladby z dvojalbumu, nemajú reálneho recipienta, sú vyplnením priestoru. Evidentne hrdzavý bol aj kľúč, podľa akého postupoval ten, kto si vzal na plecia kompozíciu. V úvode to nebadať, niektoré songy začínajú až zimomriavkovo dobre, s pridaním bicích sa to posunie do „starej dobrej" Metallici, ale akonáhle začne Reed, smerujeme do prázdna. Pretože ak bolo niečo podmanivé na tomto symbole heroínového rockera s výzorom predavača a dušou zmätka, bola to práve jednoduchosť, amatérskosť, či priamočiarosť, akou odprednášal svoje slová. Reed nikdy nemal inštrumentálne vycibrených spoluhráčov, hrôzy aké dokázal zahrať napríklad Sterling Morrison z Velvet Underground však dotvorili dojem sympatickej ledabolosti, ktorú neskôr vyšperkovala produkcia Davida Bowieho, no s nadupanými výkonmi pánov z Metallici sa všetko iskrivé stratilo. Bez drsného Hetfieldového vokálu prišla o prvé husle aj Metallica a v Lulu tak ostal len nevýrazný prednes, starnúci hlas súperiaci s naondulovanými prstami hľadko sa kĺzajúcimi po gitarovom hmatníku. Taký normálny remix.

Označenie „dobrý album" neznačí hitový potenciál a nemá žiadne striktné pravidlá, ale to, že sa takéto dve mená spojili zjavne tiež nie je zárukou zmysluplnej tvorby.

Kultúrne tipy

14.12.2011 | KC Dunaj

BROOKLYNSKÉ BLUES V DUNAJI

Bluesoví experimentátori She Keeps Bees vystúpia spolu s post-rockovými bratislavčanmi The Ills v KC DUNAJ. She Keep Bees bývajú prirovnávaní k Patti Smith, Pj Harvey až k White Stripes. Možno dá ich energické vystúpenie za pravdu dobrým referenciám zo zámoria, ktoré toto duo sprevádzajú. Koniec večera bude mať v rukách DJ minois.miel a dfrmd.

12.2011 | Malá scéna STU

S REVÍZOROM MIMO AUTOBUSU

Chcete vedieť, prečo musel Nikolaj Vasilievič Gogoľ opustiť Rusko? Navštívte decembrovú premiéru jeho komédie so satirickými prvkami, Revízor, v ktorej sa okrem kritiky vtedajšieho feudálno-nevoľníckeho zriadenia stretnete aj s nečestnosťou a pokrytectvom. Spracovanie hry v podaní Štefana Korenčiho na vás čaká na Malej scéne STU v Bratislave.

EXIT THROUGH THE GIFT SHOP

TEXT: IMRO PETRO | FOTO: INTERNET

Keď som sa prvýkrát dopočul o tom, že Banksy točí film, bol som nadšený! Bol som zvedavý, čo vymyslel tento úžasný pouličný umelec. Môj záujem zvyšovala aj nominácia na Oskara za najlepší dokument. Film som si teda, ako sa na študenta patrí, zaobstaral cestou, ktorú tu nebudem bližšie popisovať (prečítajte si o nej v hlavnej téme).

Očakával som, že uvidím Banksyho, ako pobehuje po meste, vyvesuje svoje šablóny kade-tade, rozpráva, čo ho inšpiruje a prečo sa rozhodol prezentovať týmto spôsobom. Hneď úvodná scéna, v ktorej Banksy odpovedá na otázku, o čom je film, ma však vyviedla z omylu.
„Film je históriou toho, keď sa ten chlap pokúsil natočiť dokument o mne. Ale zaujímal sa o to viac ako ja. Takže je skôr o ňom. Nebolo to tak pôvodne plánované, ale je to tak asi lepšie."
Ten chlap, ktorý dokázal porušiť všetky pravidlá street artu je Thierry Guetta. A pritom street art pravidlá ani nemá.
Tento výborný film vtipne poukazuje na to, že hoci street artova scéna nebola komerčná a mainstreamová, ľudia ako Thierry ju zmenili. Vo filme je zachytená jej premena, jej prechod z ulíc do galérií. A tam stráca svoje pouličné čaro. Stráca možnosť osloviť bežného okoloidúceho, spríjemniť mu deň alebo upozorniť na súčasný problém.
Dokument nám predstavuje zaujímavú postavičku - Thierryho, francúzskeho emigranta s potrebou a vášňou všetko natáčať. Prostredníctvom náhody sa dostal do kontaktu s najslávnejšími pouličnými umelcami. Dopracoval sa až k Banksymu, ktorý sa preslávil svojimi prácami po celom svete. Spropagoval street art takým spôsobom, že sa toto „špinavé" pouličné umenie stalo známkou luxusu. Každý zberateľ musel mať niečo od Banksyho. Cena za jeho diela sa pohybuje v stovkách tisícoch dolárov.
Thierry mal so svojim natočeným materiálom ukázať tento svet zvnútra, ukázať, že nejde o peniaze a slávu. Avšak to, že vie niekto pobehovať s kamerou, neznamená, že vie aj robiť filmy. Vo filme je nám ponúknutých pár záberov z výsledku Thierryho práce s názvom Life Remote Control (Dialkový ovládač života). Ukážky presne zodpovedali názvu - neustále prepínania televíznych kanálov - šialený strih a nepozerateľný odpad.
„Vtedy som pochopil, že Thierry asi nie je filmár, ale niekto s duševnými problémami, kto mal náhodou kameru." Banksy Banksy chcel naviesť Thierryho na správnu cestu, aby vedel, ako tento svet funguje. Chcel mu ukázať, aké to je, byť pouličným umelcom. Preto ho poslal domov s tým, aby zavesil pár plagátov v meste, spravil menšiu výstavu a pozval pár priateľov. Ako sa ukázalo, bola to chyba. Banksy stvoril komerčné monštrum v podobe MrBrainwash, ako Thierry sám seba nazval. Pohltilo ho umenie a sláva. Vyberal si slávne diela, ktoré sa mu páčili a tie potom zmenil. Sám netvoril, svoje myšlienky posúval svojmu tímu, ktorý obrazy skenoval a upravoval vo photoshope.

THE LINCOLN LAWYER/OBHÁJCA

TEXT: PETER POVAŽANEC
FOTO: INTERNET

Obeť, obvinený, žalobca a obhajca. Klasická zostava premenných v súdnom konaní. Nie je na tom nič neobvyklé, všetko je rutina. Aj spravodlivosť. Až kým sa obeťou podvodu nestane sám právnik. Pre obhajcu neexistuje väčší hriech ako obhájiť vinníka a nechať nevinného človeka odpykať doživotný trest alebo trest smrti, ktorý, mimochodom, na svete ešte stále existuje!

Presne do takejto patovej situácie sa dostane hlavný hrdina. Matthew McConaughey v úlohe charizmatického právnika Micka Hallera vyznieva prvú polovicu filmu ako nezaujímavý, morálne chybujúci, ale úspešný obhájca. Po tom, ako dostane šancu hájiť solventného klienta Louisa Rouleta (Ryan Phillippe), mladého kalifornského playboya, syna nadmieru bohatého stavebného magnáta z Beverly Hills. Ten je obvinený zo znásilnenia a z pokusu o vraždu prostitútky. Nevina klienta sa zdá byť jasná. No, obhajca, plný sebavedomia, je s pocitom nezraniteľnosti vyvedený z omylu štátnym zástupcom obete. Mick po predložení dôkazového materiálu zistí, že mu jeho klient zatajuje dôležité skutočnosti, ktoré ho spájajú s útokom. Po následnej konfrontácii zisťuje, že Louis Roulet si ho nevybral náhodou.

Nečakajte blockbuster, ani charakterový film, ide tu skôr o povinnú hollywoodsku jazdu. Kent Jones, uznávaný a soškou Emmy ocenený komik, scenárista a producent, si dovolil zadefinovať typickú podobu hollywoodskej produkcie. „Každý kto chodí do kina vie, že mu s veľkou pravdepodobnosťou bude naservírovaný problematický medziľudský vzťah, zosilnený náhlym život ohrozujúcim dobrodružstvom, ktoré hlavnému hrdinovi umožní preskúšať svoju odvahu a osvedčiť sa pred partnerom a sebou samým. Ako bonus získa životnú lekciu, z ktorej sa o sebe niečo dozvie a svojimi znalosťami následne zachráni rodinu, komunitu, mesto, štát."

Film Obhajca nie je výnimkou. Celé to stojí a padá na výkone hlavnej postavy, a tá je pre mňa, aj po vzhliadnutí druhej polovice snímku, uspokojivá. Mám pocit, že ide skôr o televízny film, ktorý však, pri nákladoch 40 miliónov dolárov, asi muselo ísť do kina. Trend sfilmovania literárnej predlohy, v tomto prípade knihy The Lincoln Lawyer od Michaela Connellyho, je pre filmovú produkciu z Los Angeles v posledných rokoch typické.

THE TREE OF LIFE/STROM ŽIVOTA

TEXT: PETER POVAŽANEC
FOTO: INTERNET

Na počiatku bolo svetlo a hneď za tým bol film. Strieborné plátno je obohatené o pohľad na intímny prežitok straty blízkeho človeka, o hľadanie odpovedí na otázky o zmysle života, vizuálne divadlo prvopočiatku vesmíru a jeho kontinuálnej expandujúcej existencie. Vynára sa otázka Stvoriteľa. Boh alebo náhoda? Čo si vyberiete Vy?

V podstate je to jedno. Nechajte sa unášať prúdom zostrihaných záberov, hrajúcich hercov a zvukov. V Amerike, vraj, informujú divákov v kine oznamom pred vchodom do sály, že film obsahuje filozofické témy. Zákazník sa tak môže rozhodnúť, či mu to stojí za to. Toto upozornenie je pre tých, ktorí idú do kina na Brada Pitta. Nie, toto nie je každodenná kinematografia! Zabudnime na to! Od výberu herco až po výber supervízora špeciálnych efektov je film Strom Života majstrovským dielom. Netrúfam si povedať, či by bol každému po chuti. Útočí na všetky vaše zmysly a ešte vo vás aj zanechá stopu. Nie je práve to hlavný dôvod, prečo chodíme do kina? Jedná sa o veľký film na veľké plátno, za čo z nemalej časti môže už spomínaný supervízor špeciálnych efektov, menovite Douglas Trumbull.

Režisér si vybral veterána, zodpovedného za špeciálne efekty pri legendárnych filmoch, 2001: Vesmírna Odysea od Stanleyho Kubricka a Blade Runner Ridleyho Scotta. Dva filmy, ktoré zásadným spôsobom zmenili naše chápanie žánru sci-fi a kinematografie budúcnosti. Strom života sa skôr vracia ku koreňom a snaží sa využívať zabudnuté optické a praktické metódy, ako alternatívu voči dnešným počítačom vygenerovaným vizuálnym efektom. Za tento krok by som pochválil režiséra Terrenca Malicka, ktorý dokázal majstra svojho remesla prehovoriť, aby s nim na projekte spolupracoval. Máme totiž dočinenia s jeho prvým celovečerným kinofilmom po 29tich rokoch.

Rodina, do ktorej sa Jack (Sean Penn) narodí, je dielom Mr. O´Brien-a (Brad Pitt) a Mrs. O´Brien-ovej (Jessica Chastain). Predstavujú typickú americkú veriacu konzervatívnu rodinu po druhej svetovej vojne. Žijú v Texase 50tych rokov. Otec má hlavné slovo a matka patrí do domácnosti. Výchova je z pohľadu otca výcvikový tábor, podľa hesla „Život je džungla. Prežijú len tí najsilnejší." Z pohľadu matky sa jedná o milujúcu hru plnú šťastia. Traja bratia, ktorí všetko prežívajú spolu, sú hlaným lákadlom pre divákov. Nedá sa nespomenúť dôveryhodný výkon detských hercov.

Film je rozdelený do troch vizuálnych tém.
Korene – táto skupina záberov rozoberá kontinuálny proces evolúcie. Načrtáva nám v silných prírodných obrazoch systém živých organizmov. Život v nespočetných podobách.
Kmeň – ten predstavuje rodinu, detstvo, rovnováhu, nevinnosť a čistotu. Ale aj prvé huncútstva, problémy a straty. Dve strany jednej mince, rub a líc života.
Koruna – s tou sa režisér pohral ako vietor z lístím na konároch. Zázrak plodu, vlastná predstavivosť a sny, vnútorný život a pohľad za závoj zdanlivej skutočnosti.

Najzaujímavejšie sú presahy medzi jednotlivými svetmi. Je to pastva pre oči, ako aj pre rozum a srdce. Je to neobyčajný príbeh podaný obyčajne.

15.-19.02.2012

CIRKUS, KTORÝ VÁS OSLNÍ

Balancovanie, skoky, akrobacia, piruety... Slnečný cirkus prichádza aj na Slovensko, spolu so svojimi 50timi artistami z 20-tich krajín sveta. **Cirque du Soleil** vás chytí za srdce, či už sólovými alebo skupinovými atletickými výkonmi 15.-19. februára 2012 na Zimnom štadióne Ondreja Nepelu v Bratislave.

17.01.2012

FLOYDOVSKÝ NÁVRAT

Neubehol ešte ani rok a už sa vracajú. Jedna z najznámejších tribute kapiel na svete - **The Australian Pink Floyd Show** - znova vystúpi v rámci svetového turné v Bratislave. Svojou veľkolepou šou, na ktorej nebude chýbať laser, obrovské obrazovky a samozrejme jedinečné piesne legendárnej skupiny Pink Floyd, poteší Slovákov 17. januára na Zimnom štadióne Ondreja Nepelu.

DO 30.1.2012

S PRÍCHUŤOU MODERNY

Priaznivci slovenského umenia pozor!
Vrcholné diela predstaviteľov obdobia slovenskej moderny, medzi ktorých patrí, okrem iných, aj Janko Alexy, Martin Benka či Ján Mudroch, sú už od júna 2011 vystavené v Zoya Museum v Modre. Ich diela sú poznačené vtedajším vnímaním ľudskej existencie a okolitého sveta, pričom zároveň reprezentujú domáci variant výtvarného modernizmu. Môžete si ich vychutnať až do konca januára 2012.

PRIPRAVIL: IVAN DRANAČKA

GENERACE X – VYPRÁVĚNÍ PRO AKCELEROVANOU KULTURU
STUART COUPLAND
(VOLVOX GLOBATOR)

Generáciu X ako jeden zo segmentov trhu sa paradoxne podarilo analyzovať a interpretovať kanadskému spisovateľovi Stuartovi Couplandovi výstižnejšie ako zástupom marketingových odborníkov a sociológov. Troch hrdinov knihy, reprezentujúcich generáciu narodenú v období od rokov 1960 do roku 1980, charakterizuje autor ako osoby príliš vzdelané, s nedostatkom pracovných príležitostí. Napriek vyhliadkam na slušnú kariéru sa snažia dištancovať od spoločnosti, striedajú práce, na ktoré sú prekvalifikovaní (autor používa termín „McJobs"), opúšťajú sterilné prostredia kancelárií, rezignujú na kariéru a doterajší spôsob života.

Postavy sa stretávajú v púšti, kde pracujú ako správcovia obytných zariadení a ich hlavným cieľom sa stáva snaha „rozprávať si príbehy a postupom času dať aj vlastnému životu šancu stať sa príbehom, ktorý stojí za to, aby bol vyrozprávaný".

FACKA
CHRISTOS TSIOLKAS
(HOST)

Kontroverzný román dôkladne rozoberá problémy austrálskej rodiny z predmestia, otázky morálky, výchovy detí a fyzických trestov. Kniha je rozdelená do ôsmich kapitol, v každej vystupuje iný rozprávač a každý zo svojej perspektívy hodnotí spočiatku banálnu udalosť. Trojročný Hugo dostane na záhradnej párty facku od dospelého Harryho. Problém je v tom, že Harry nie je jeho otcom. Rozprúdi sa kolotoč absurdných situácií, rodičia chlapca podajú na Harryho trestné oznámenie a všetko končí bizarným súdnym procesom. Okrem základnej morálnej otázky – dať facku dieťatu, ktoré nie je vaše – Tsiolkas sústreďuje pozornosť na charakterové štúdiá bežných ľudí z austrálskej strednej triedy a na to, ako sa pod vplyvom tejto udalosti menia ich charaktery a odkrývajú pravé tváre.

CHRISTMAS ON CRACK
CARLTON MELLICK III
(ERASERHEAD PRESS)

Vianočné príbehy pre celú rodinu – za predpokladu, že všetci členovia rodiny majú viac ako 18 rokov. Zbierku poviedok tzv. bizarro žánru editorsky zastrešil neoficiálny zakladateľ tohto literárneho hnutia, Carlton Mellick III (na snímke). Základnými prvkami žánru je satira, absurdnosť, prvky sci-fi, pop-kultúra, groteska, fantasy. Predstavitelia žánru svoju tvorbu v manifeste označujú ako stretnutie Franza Kafku s Johnom Watersom, alebo ako japonské anime režírované Davidom Lynchom, prípadne ako Alicu v krajine zázrakov pre dospelých. Ak vás neodradia názvy poviedok (Two Way Santa, Frosty And Full Monty, Christmas Crabs), ani to, že snehuliak Frosty je striptér, Santa Claus podvádza svoju manželku, doprajte si netradičné vianočné čítanie.

NOVINÁROVE POVIEDKY O NEDOKONALÝCH
TEXT: SIMONA HORVÁTHOVÁ

Knižný debut anglicko-kanadského novinára Toma Rachmana zaváňa oddychovým čítaním, no po jeho otvorení sa v skutočnosti dostanete do komplikovaného žurnalistického sveta. Každá z jedenástich poviedok má v sebe myšlienku, ktorá môže byť naplno odhalená až na posledných riadkoch, niekedy dokonca v poslednej vete. Hľadanie mien a vzájomných súvislostí medzi krátkymi príbehmi prinúti čitateľa kontrolovať predchádzajúce stránky znova a znova. Je však možné, že sa k odpovedi na svoju otázku nakoniec aj tak nedopátra.

Autorov jazyk a štýl svedčí o tom, že s novinárčinou si tyká. Nedomýšľa si. Vie presne v čom spočíva práca šéfredaktorky, parížskeho korešpondenta, autora nekrológov či finančnej riaditeľky medzinárodných novín v Ríme. Práve tie spájajú životy hlavných postáv jednotlivých poviedok a úzko súvisia s opisovaným osudovým obdobím ich existencie. Dozviete sa, ako nezdravo sa človek dokáže odovzdať vlastnému zamestnaniu, ktoré vlastne ani nemá rád. Chce byť v inom meste, tráviť čas s inými ľuďmi, mať doma iného partnera, možno túži byť iba sám so svojim psom. Rozum a povinnosti mu však nedovolia podriadiť sa tejto skutočnosti. Mozog má totiž nadmerne zaťažený aktualitami z domova a zo sveta, ktoré musia byť hotové do zajtrajšieho vydania talianskeho denníka. O jeho histórii od vzniku až po zánik informujú s trochu vážnejším tónom úryvky, chronologicky umiestnené za každou zo spomenutých poviedok. A možno s nimi aj súvisia. Treba byť pozorný. Tom Rachman sa medzi riadkami snaží upozorniť spoločnosť na nedostatok disciplíny, trpezlivosti, úcty a pozorovacieho talentu. Nielen u žurnalistov, ale tiež u bežných ľudí. Ľudský tvor sa nemá sústrediť len na prácu. Veď...čo ak mu súkromný život unikne?

Kniha poviedok Nedokonalci je výstižným pohľadom do života ľudí, ktorí sa rozhodli pre serióznu novinársku kariéru. Aj keď sa možno pri čítaní párkrát stratíte, základná idea by vám nemala uniknúť. Humor, ktorým autor občas osviežil dej, vyrovnáva jeho trpký spád. Nie je vylúčené, že budete mať po dočítaní diela pocit, že novinár je vlastne workoholik s nedoceneným talentom. Avšak, nemusí to byť vždy pravda. Preto si najprv pripravte štipku nadhľadu a až potom sa odovzdajte stránkam Rachmanových poviedok.

6 11.12.2011 - **06.01.**2012

BOJNICKÉ VIANOCE

Vianoce sa blížia, ale na prekvapenia netreba čakať iba v teple domova. Od 11. decembra 2011 do 6. januára 2012 sa oplatí navštíviť Bojnický zámok, kde zažijete Šľachtické Vianoce a Troch kráľov na zámku s vianočnou výzdobou a vianočným programom v Huňadyho sále. Nenechajte si ujsť túto jedinečnú predvianočnú atmosféru.

7 14.12.2011 | RANDAL

CYNICKÝ VÝSMECH ODPORCOM METALU

Štvorčlenná formácia z Miami dokázala za vyše dvadsať rokov vyprodukovať iba dva albumy, ktoré sa však stali kultovými. Od progresívneho metalu až po jemnejšiu fúziu tvrdšieho rocku a jazzu, tvorba Cynic bude prístupná všetkým fanúšikom rockovej hudby a ekvilibristických muzikantských výkonov 14.12. v klube Randal.

MORALISTICKÝ ZÁVER
ĽUBOŠ HUSÁR | ŠTUDENT FEP

Máš lístok? Mám. Ideš? Nejdem. Efektívny deň prežitý na základnej škole predstavoval presný zásah do hlavy spolužiaka rozžutým papierikom vystreleným z verzatilky (historická ceruzka). Na strednej škole bol efektívny akurát tak Tóno. Viaže sa k tomu jeden chúlostivý krátky príbeh. Poviem vám ho, ale diskrétne vážení.

Tóno, ako dieťa, strácal veci. V snahe zabrániť tomu, ho rodičia naučili baliť všetko, čo mal na lavici, do tašky, a to hneď po skončení vyučovania. Nežiaducim účinkom bolo, že začal kradnúť. Samozrejme, omylom si nazhromaždil solídnu zásobu pravítok a písacích potrieb. Toľko nostalgická spomienka, ale spať na „výšku". Prečo vlastne toto vzniká. Sedím na prednáške, je tu 14 ľudí, z ktorých 2 sledujú, čo sa deje, nepreháňam. Dobre, nech sme korektní - mladý, na lavici ležiaci muž so zavretými očami, možno vníma , ťažko povedať.

Napravo 2x facebook , dole nejaké guľôčky v mobile a sms-kujúca slečna. Komu sa chce s ňou písať o 10 ráno? Neviem. Zvyšok je z neznámych dôvodov duchom neprítomný. Dooobre , dobre, už hundrete. A ty si dával pozor, keď si toto písal? Ale čo narobím, milí spolužiaci, nejako ma posadlo. Chcem vás poučiť, viem o čom hovorím. Z jednej vysokej školy, ma už vyhodili. Skrátka, nejako na mňa doľahla táto psychická staroba alebo mi tieto úvahy podsúva samotné štúdium ekonómie.

Takže, práve prebieha druhá z troch po sebe idúcich prednášok. Celkový počet prednášok a cvičení počas semestra je približne 120, čiže akademický rok , za predpokladu, že druhý semester bude podobný, ich má 240. Potom nám už stačí jednoduché vydelenie 2000 eur školného 240-timi. Samozrejme, abstrahujeme od všetkých ostatných aktivít, ktoré nám škola ponúka, aj nákladov, ktoré na ňu vynakladáme. Každá prednáška a seminár je 8,33 eura ktoré sme už zaplatili.
Nejdem nám tu čistiť žalúdky so zodpovednosťou voči rodičom, voči samým sebe, písať ódy o túžbe po vzdelaní a blaa blaa... Proste, ak som už tu, NEOPLATÍ sa mi nepočúvať. Ak som zaplatil školné, NEOPLATÍ sa mi tu nebyť. Ak si kúpim lístok do kina, väčšinou tam aj idem.
Poďme byť spolu ,predsa len trošku racionálni, nemusí to byť na škodu.
Dobre nejdem tu už mudrovať, musím dávať pozor.
Majte sa!

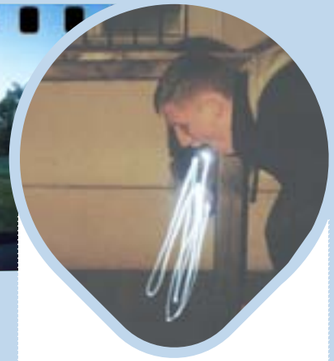

LOMOVINY DON'T THINK JUST SHOOT!

TEXT A FOTO: **LINDA PREBREZA**

AK STE NIEKEDY PREMÝŠĽALI, PREČO, PREBOHA, NIEKTO FOTÍ RADŠEJ UMELOU HMOTOU AKO DIGITÁLNOU ZRKADLOVKOU, MÁM PRAVDEPODOBNE ODPOVEĎ. ČARO ATMOSFÉRY, OKAMIH NÁHODY A FIKTÍVNU REALITU VÁM DOKÁŽE PREMIETNUŤ NA FILM JEDINE LOMOGRAFICKÁ HRAČKA. PRETOŽE BLÁZNIVÉ FOTKY DOKÁŽU VYTVORIŤ IBA LOMOBLÁZNI!

LOMO – čítaj Leningradskoye Optiko Mechanicheskoye Obyedinenie (cháp ako Leningradská Optická Mechanická Spoločnosť) Ruskí súdruhovia založili LOMO v roku 1914, kedy sa stalo popredným výrobcom optických zariadení. Do roku 1983 sa zameriavali na zásobovanie ruskej armády, vesmírnych programov, výrobu mikroskopov a iných ultrazábavných zariadení.

Pozerajúc von laboratórnym okienkom si však súdruhovia v bielom plášti jedného dňa uvedomili, že život v Rusku je predsa krásny tak prečo si ho nezvečniť? Slovo dalo slovo a tak vznikol prevratný LC-A – Lomo Kompakt Automat.

Tento fotoaparát sa stal vychytávkou, takže ak ste v tom čase videli nosiť v rukách ruské devy a pánov čiernu umelohmotnú krabičku, nebol to vtedajší módny trend. (Takže ak krabičku nosíte dodnes s výhovorkami, že to sa v Rusku nosí, zahoďte ju!)

Po tom, ako fotky uzreli svetlo červeného svetla, boli bohužiaľ nadšení vedci sklamaní. Či s okuliarmi alebo bez, či pod mikroskopom alebo na Červenom námestí, stále tie divné farby, vynechané miesta, prepálené časti a neostrosti nie a nie zmizнúť. Nepodarky zanechali v ruských nadšencoch zármutok a preto na LOMO zanevreli a postupne sa s ním rozlúčili.

Čo sa však na východe pochováva, to sa na západe rodí. Po páde železnej opony sa nadšenci a zvedavci zo západu vybrali do Ruska hľadať zlato. S tým, že zlato bude tvorené štyrmi veľkými písmenami však nikto nepočítal. Za prvých zlatokopov LOMO fotografie považujeme našich nemecky hovoriacich susedov, ktorí si prvý LC-A kúpili vraj v českom bazáre. Na ich veľké rakúske prekvapenie našli medzi ich mnohými nepodarenými snímkami aj tie výnimočné – zvláštne zaostrené, zmiešané farby, záblesky svetiel či vyblednuté miesta. To, čo sa súdruhom nepáčilo, sa nám, naopak, pozdávalo. Rýchlosťou blesku sa tieto retro fotky začali šíriť do sveta, každý chcel mať doma smiešny aparát s ešte vtipnejšími oldskúlovými fotkami. Na základe tohto enormného úspechu vzniklo Lomographic Society International. Dokonca aj sám pán Putin sa podieľa na záujme o výrobu LC-A v Rusku!

Napriek tomu, že my sme zvyknutí byť vynechaní zo všetkých celosvetových akcií, poprípade byť vymenení za Slovinsko, nás lomománia tentokrát neobišla. Portál Lomography.com sa teší z kolegu lomography.sk, ktoré sa dokonca najnovšie spojilo s českými bratmi. Áno presne takisto ako talent, či SuperStar.
Postupom času sa však nehovorí iba o LC-Áčku ale o miliónoch iných šialených, podivuhodných aparátoch.

10 ZLATÝCH LOMO PRAVIDIEL:

1. Zober si foťák všade so sebou
2. Používaj Lomo dňom i nocou
3. Lomografia nie je zásah do života ale jeho súčasťou
4. Skúšaj fotiť z boku
5. Dostaň sa čo najbližšie k objektu
6. Nerozmýšľaj
7. Buď rýchly!
8. Nemusíš dopredu vedieť čo si zachytil na film
9. Nemusíš to vedieť ani potom
10. Nestaraj sa o pravidlá

Z KAŽDÉHO ROŽKU TROŠKU

Diana – LOMOva mamina
Super-Sampler - aparát so štyrmi šošovkami – dokáže z fotky vytvoriť príbeh (fotografiu rozdelí do štyroch po sebe idúcich snímkoch)
Fisheye – fotoaparát, ktorý dokáže zaguľatiť svet
Colorsplash Camera – taký škaredý až pekný foťák s rôznymi farebnými filtrami
Spinner 360° - panoramatický aparát, ktorý do jednej snímky dokáže zachytiť 360° okolo vás

POČÍTAČ A PROJEKTOR V JEDNOM!

Vo svete techniky sa objavil malý praktický prístroj, v ktorom je zabudovaný minipočítač a projektor. Praktické na prezentácie, ako aj na pozeranie filmov, či prácu vo worde, exceli a podobne. Užitočnosť tohto prístroja môžeme oceniť predovšetkým pri cestovaní. Projekcia je laserová, nie je potrebné obraz zaostrovať, rozlíšenie je 800x600 pixelov k uhlopriečke 254 cm, procesor je 1GHz. Projektor obsahuje SD slot a operačný systém Android.
bit.ly/webtech01

PRENOSNÝ MALÝ SKENER

V rodine skenerov sa zrodila novinka – malý príručný skener Doxy go, ktorý je využiteľný v dnešnom uponáhľanom biznis svete všetkými kategóriami zákazníkov. Je v ňom vstavaná pamäť na 6000 strán a je možné zväčšiť pamäť prostredníctvom USB alebo SD slotu. Všetky súbory sa automaticky ukladajú do PDF formátu. Skener je možné zosynchronizovať s operačným systémom Windows a Mac, ale taktiež aj s iPhonom a iPadom.
bit.ly/webtech02

ASUS EEE PAD TRANSFORMER

Medzi tabletmi sa objavil prvý s možnosťou pripájania sa na klávesnicu, čím sa efektívnosť tabletov jednoznačne zvýši. 25 cm uhlopriečka (10.1 inch) Super IPS+ Display s hrúbkou 8.3mm, mini HDMI výstup a microSD slot. Za zmienku stojí aj fakt, že tablet sa môže pochváliť NVIDIA Tegra 3 SoC grafickou kartou (ktorá len čerstvo prišla na trh) a quard-core procesorom, ktorý bol vôbec prvý krát použitý v tabletoch.
bit.ly/webtech03

PRIPRAVILA: **MARIANA TOMANOVÁ**
FOTO: INTERNET

Vaše tipy nám môžete posielať na facebook.com/**likemagazin**

JEDINEČNÝ LUMIX 3D

Fotili ste už 3D fotografie? Nikto z nás zatiaľ nie, ale už onedlho sa na trhu objaví novinka z dielne Panasonic. Fotoaparát pozostáva z páru 25-100mm objektívov s optickým zoomom (30-120mm v 3D režime), kde je rozlíšenie 12.1 megapixelov. Samozrejme, je možné vytvoriť aj klasické 2D fotografie a videá.
bit.ly/webtech04

HP 3D MONITOR

Keď už sa rozhodnete pre 3D fotoaparát, tak do zbierky by sa určite zišiel aj 3D monitor Hewlett-Packard, s ktorým bude možné prezerať nafotené 3D obrázky cez špeciálne okuliare. Cez monitor s kvalitou obrazu 1080p je možné pozerať 3D filmy, dokumenty, relácie a hrať 3D hry. Samozrejme, monitor je možné nastaviť aj na režim 2D , čím sa možnosti jeho použitia zmnohonásobia.
bit.ly/webtech05

ONLINE VÔNE PRIAMO DOMA!

Napadlo by vám niekedy, že ste napríklad na stránke s parfumami, zapáči sa vám nejaký, kliknete na neho a zacítite jeho vôňu? Technická doba dvadsiateho prvého storočia vám predstavuje Olly – na web pripojiteľný robot, vďaka ktorému je možné cítiť originálne vône produktov, kvetov, či vône pušného prachu z počítačových hier. Uvidíme, ako dlho potrvá, kým si budeme môcť každý deň meniť vône kvetov v domácnosti.
bit.ly/webtech06

TWITTER MIESTO KDE SÚ TÍ, KTORÝCH SI PRAJEŠ MAŤ ZA SPOLUŽIAKOV

TEXT: MARTIN KUKOĽ

TWITTER JE PODĽA POUČKY AKÁSI KOMBINÁCIA MEDZI SOCIÁLNOU SIEŤOU A MIKROBLOGOM, KTORÁ NÁM UMOŽŇUJE ČÍTAŤ A POSIELAŤ 140-ZNAKOVÉ ODKAZY NEFORMÁLNE POMENOVANÉ „TWEETY". KAŠLIME ALE NA POUČKY A POVEDZME SI NA ROVINU – TWITTER JE PROSTE COOL. ALEBO AK CHCETE BYŤ MODERNÍ, TAK - TWITTER MÁ SWAG!

Keď ho v júli roku 2006 Jack Dorsey založil, neočakával, že o päť rokov sa z neho stane internetový fenomén, ktorý ovládne milióny ľudí. Presnejšie – 200 miliónov užívateľov, ktorí spolu denne vyprodukujú rovnaké číslo samotných tweetov. To najmä vďaka smartfónom s aplikáciami, vďaka ktorým môžeš sledovať twitter naozaj kdekoľvek.

V čom ale spočíva kúzlo twitteru? Najmä v tom, že ešte nie je tak sprofanovaný ako napríklad facebook, či kedysi myspace. Na twitteri sú väčšinou len tí internetovo vzdelanejší a pokročilejší. Nájdete tu šéfov internetových firiem, rôznych marketérov, väčšinu pracovníkov reklamných agentúr a každého, kto má nálepku trendsetter. Romanticky sa hovorí: „na facebooku máš svojich spolužiakov, na twitteri nájdeš tých, ktorých by si si prial mať za spolužiakov" a musím povedať, že je to pravda.

Jeho fungovanie je veľmi jednoduché – máš 140 znakov na to, aby si niečo napísal. Je to efektívnejšie a šikovnejšie ako iné siete. Keďže máš tak málo priestoru, určite nebudeš písať každú jednu nezmyselnosť, ale dobre si premyslíš, čo postneš. Okrem toho je to skvelý nástroj na odporúčanie webov, zaujímavých odkazov a podobne. Všetko začína založením konta a postupným followovaním (sledovaním) iných. Sledovať môžeš hocikoho, kto ťa zaujme. Stlačíš jedno tlačidlo a ukážu sa ti jeho tweety. Ak aj ty zaujmeš jeho, zrejme ťa začne followovať tiež. Takto si postupne vytvoríš sieť osôb, ktoré sleduješ a ak ťa zaujme ich príspevok, môžeš naň pomocou reply aj reagovať. Tak vznikajú zaujímavé diskusné vlákna. Ak sa ti páči konkrétny tweet, môžeš ho iba retweetnuť, čiže prihodiť medzi svoje tweety. K tweetu tvojho spolužiaka sa tak môžu dostať pomocou teba ľudia, ktorí ho nefollowujú, ale ty im jeho tweet v podstate ponúkneš. Všetky s tebou spojené tweety sú označené tvojim nickom, pred ktorým je @. Vďaka tomu môžeš ľahko vyhľadať, kto ťa spomenul a všetko je prehľadnejšie.

Na twitter chodia aj mnohé známe osobnosti, ktoré dokonca zvyknú odpovedať svojim fanúšikom a komunikovať aj s niekým úplne cudzím. Ja som si tak získal niekoľko skvelých kamarátov, s ktorými si výborne rozumiem. Okrem toho sa mi už párkrát podarilo spojiť s obľúbenou speváčkou a pýtať sa jej na veci, ktoré by som sa inak nedozvedel. Neváhajte a začnite tweetovať aj vy. Je to osožné, poučné a hlavne veľmi jednoduché. Rád ti s tvojimi prvými krokmi na twitteri pomôžem, nájdeš ma tam ako m_kux.

STAŇ SA STAROSTOM SVOJEJ FAKULTY!

TEXT: MARTIN KUKOĽ

NIE, NIE JE TO TAKÉ NEREÁLNE AKO BY SA MOHLO ZDAŤ. VO VIRTUÁLNOM SVETE SOCIÁLNYCH SIETÍ SA MÔŽEŠ STAŤ STAROSTOM AKÉHOKOĽVEK MIESTA AJ TY. STAČÍ TI APLIKÁCIA FOURSQUARE A POMYSELNÉ MONOPOLY SA MÔŽU ZAČAŤ.

Pomocou tejto appky sa môžeš čeknúť tam, kde sa práve nachádzaš a oznámiť to svojim kamarátom. Ak máš spomedzi všetkých používateľov na určitej adrese, napríklad Fakulte masmédií PEVŠ, najviac označení, dostávaš hodnosť mayor (starosta). Všetko funguje cez GPS a paleta miest, kde sa môžeš očekovať je naozaj široká. Autobusové zastávky, galérie, reštaurácie, obchody, ulice, križovatky, námestia, kiná, kluby, divadlá, hotely a mnoho iného. Ak by sa ti ale predsa stalo, že nejaké miesto v ponuke nie je, môžeš si ho vytvoriť a začať používať. To sa reálne stáva najmä pri označení bydliska.

Pre usilovných existujú aj badges (odznaky) všemožného druhu. Môžeš tak dostať odmenu za to, že sa na jednom mieste označíš opakovane niekoľkokrát za týždeň, prípadne sa v jeden deň čekneš na vysokom počte miest, alebo sa v jednej lokalite (ide najmä o konferencie, koncerty, veľké akcie...) označí veľa ľudí a všetci tak dostanete odznak.

Motiváciou je zbieranie bodov a následná konfrontácia s kamarátmi o to, kto je lepší cestovateľ a má pestrejší život. Za každé označenie máš body, niekedy získaš aj bonusové bodíky za to, že si na danom mieste prvýkrát alebo naopak - pravidelne opakovane viackrát. Ako priateľa si môžete pridať aj obľúbenú celebritu a dozviete sa tak, kde práve je. Samozrejme – nie je nutné označiť sa všade a za každých okolností. Neželaný oversharing je vždy zbytočný a väčšinou aj kontraproduktívny.

NA ČO TO ALE VŠETKO JE?

Hlavne ide o zábavu a akýsi egocentrizmus. Po prepojení so sieťami facebook a twitter môžete všetko z foursquare sharovať aj tam a pochváliť sa svojim priateľom na týchto sieťach. Čo je ale najzaujímavejšie – toto všetko má aj výhody vo forme zliav a špeciálnych akcií v niektorých obchodoch, ktoré kráčajú s dobou. Ak sa napríklad čekneš v kníhkupectve Martinus, získaš zľavu 10%, v mBank zas za check-in rozdávali 1GB USB kľúč. Nanešťastie na Slovensku o tom ešte nevie veľa ľudí a tak nie je ani mnoho obchodov s výhodami. Čím viac nás ale na foursquare bude, tým skôr si to všimnú.

V záplave rôznych aplikácií je táto veľkým hitom, v júni tohto roku prekročila celosvetový počet 10 miliónov používateľov, z ktorých je približne polovica nežného pohlavia. Denným štandardom sú približne 3 milióny check-inov a medzi nimi aj tie od osobností ako Barack Obama, Ashton Kutcher, Snoop Dogg a ďalší...

MIMOCHODOM

Virtuálnym starostom spomínanej Fakulty masmédií je XY s počtom čeknutí 24. Ak ho chcete prekonať a pýšiť sa týmto titulom, hor sa do toho!

NA OBRANU ŽURNALISTIKY

BRAŇO ONDRÁŠIK | PEDAGÓG FM

„Keby som si mal vybrať medzi vládou bez novín alebo noviny bez vlády. Neváhal by som a rozhodol by som sa pre to druhé." Vyše dvesto rokov staré slová jedného zo zakladateľov Spojených štátov amerických, Thomasa Jeffersona. Dvesto rokov staré, no dnes sú pravdivejšie ako kedykoľvek predtým. Nedávno som sa na jednej z mojich prednášok spýtal študentov, či niektorí z nich plánujú byť novinármi. Nezdvihla sa ani jedna ruka. Bol to malý krúžok, dal som preto šancu aj ďalším desiatkam študentov na povinnom predmete. Opäť žiadna ruka. Budem rád, ak po nasledujúcich riadkoch aspoň niektorých z nich dostanem na stranu žurnalistiky. Politici sledujú stále ten istý koncept. V kampani médiá radi využívajú, či dokonca manipulujú, veď správy sú vždy efektívnejšie ako reklama. Jeden expremiér býva pripravený na rozhovor s kritickým denníkom, má to však jednu podmienku: nesmie byť práve na koni. Inak sú novinári v lepšom prípade banda krikľúňov, v tom horšom prípade, idiotov. Ďalší expremiér býva v slovníku síce jemnejší, no tiež sa zhovára so žurnalistami inak, ako víťaz, a inak, ako porazený. V nedávnej televíznej diskusii neváhal novinárku obviniť z politickej agitky. Prvý premiér nezávislého Slovenska si to s novinármi rád rozdal aj ručne stručne. Väčšina slovenskej spoločnosti je dnes rada, že nakoniec odišiel medzi svoje medvede.

Na žurnalistických a komunikačných/ mediálnych školách, aj v dobrých redakciách sa základy novinárskej etiky vštepujú už študentom. Médiá sú chrbticou demokracie a zdravá chrbtica musí byť nepokrivená. Mali by byť strážcami slobody. Skutoční novinári stáli pri porážke mccarthyizmu a zachovaní slobodnej Ameriky, aj komunizmu u nás. Ich zbraňou je slovo, či už vo večernom spravodajstve alebo v samizdate. Bez nich by sme nevedeli ani o nástenkách, ani o sitkách, ani vláčikoch a skupinkách, emisiách, ani elektrizujúcich penziónoch.

Jeden z mojich profesorov na univerzite v Leeds, Phil Taylor, využíval pri novinároch „metaforu" o strieľaní poslov (zlých správ). Áno, naše médiá zrejme nie sú zdravé ako by sme chceli. Manipulácia si aj v nich našla svoj priestor. Hľadajme však skutočné príčiny. Hoci žijeme v dobe, keď máme viac informácii ako kedykoľvek v minulosti. Redakcie, napríklad, tvorí čoraz menej novinárov. Majú viac práce za menej peňazí. Odpovede nie sú v kritickej a mnohokrát lživej rétorike našich politikov. Tí sú jednou z príčin krízy demokracie. Pritom sú to práve oni, ktorí sa majú vo svojich krajinách zodpovedať spoločnosti. Politici vyvolávajú „vojny", nie novinári. Nezabime preto svojich poslov. Nech nezostane iba vláda bez novín. A bez ľudí.

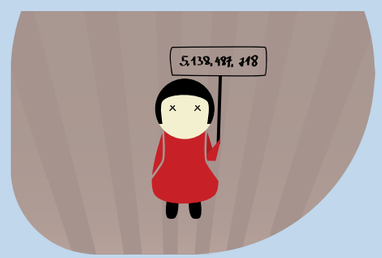

EXEMPLÁR ČÍSLO 5, 138, 487, 718

Ľudstvo prekročilo hranicu siedmych miliárd, aspoň tak hovoria svetové štatistiky. Viac ako desať novorodeniatok sa bije o výsadu byť sedem miliardtý človek na svete. Našťastie, my ostatní obyčajní smrteľníci máme svoje poradové číslo, o ktoré sa s nikým nemusíme deliť. A ako som zistila to svoje? Klikla som si na **bbc.in/cislo** a našla tam kopu informácií o sebe, ktoré som veru netušila. Napríklad viem teraz už aj to, koľká v poradí som sa narodila v celej histórii ľudstva, že spadám pod najpočetnejšiu skupinu ľudí na svete, a že ako žena mám celkom slušnú šancu dožiť sa 78 rokov.

GROOVESHARK.COM MORE MUSIC

Ak vám ešte nestačilo hudby, ktorú sme vám priniesli pomocou rôznych online rádií, **GrooveShark** je jednoznačný predátor medzi nimi. Tak, ako nájde žralok kvapku krvi v oceáne, **GrooveShark** nájde akúkoľvek hudbu na svojich serveroch. A že jej má požehnane. Jednoduchý dizajn, veľký žánrový rozptyl, či možnosť vytvárať si vlastné playlisty. Songy, videá, celé albumy... Domáce i zahraničné. Nesklamal ma. A veru že som skúšala vyhľadať všelijaké „vyberané" kúsky.

TEXT: LENKA NEMEČKOVÁ

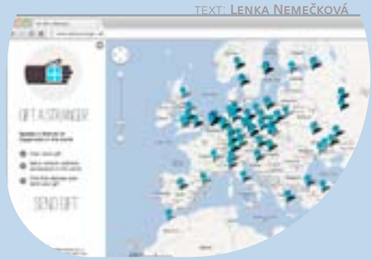

GIFTASTRANGER.NET OBDAROVÁVACIA SEZÓNA

Ak chcete spraviť niekomu nečakanú radosť, pošlite mu darček. Aj keď ho nepoznáte. Sieť "Gift a Stranger" nájde adresu za vás. A čo toho niekoho poteší? Podľa mňa už len fakt, že nezištné obdarovávanie sa "nosí". A trebárs nemusia byť ani Vianoce. Po celom svete je množstvo ľudí, ktorí sa do posielania darčekov už zapojili a prispeli tak rozdávaniu radosti. Okrem toho, v anonymite nezostanete, a tým pádom sa môže stať, že sa šťastie usmeje aj na vás a raz sa neoznačený balíček objaví aj pred vašimi dverami. A možno uveríte, že Ježiško naozaj existuje.

Tomáš Mišura

Narodil som sa v Bratislave a tak nejako tu aj bývam. Mojím snom bolo preraziť vo svete s vlastnou tvorbou. Či už ako hudobník, dizajnér, fotograf alebo výrobca hudobných videoklipov. Nikdy som nemal záujem pracovať v komerčnej oblasti, ale živiť sa primárne s vlastnou tvorbou. Som tvrdohlavý a urobím všetko pre to, aby sa mi moje sny splnili.

01 Ani som nedojedol leto a už tu jeseň kúzlim
02 Negácia dobre prežitého života

www.bit.ly/TomasMisura

03 Cesta na druhý svet
04 Potláčam v sebe pocity
05 Mystika letných zážitkov

01

02

03

04

05

NA ZÁVER

WC. WRONG CUBBY.

TEXT: IVA MRVOVÁ

„Nemáš vreckovku?" Podupkávam.
„Ale rýchlo!"
„Bože, vydrž, predstav si, že nenosím v kabelke len balíček vreckoviek pre teba," hundre Naďa a hrabe v kabelke, ktorej veľkosť a hmotnosť spôsobuje, že čochvíľa začne chodiť na rehabilitácie kvôli skolióze.
„Mám!" skríkne víťazoslávne s rukou nad hlavou.
„Počkať, mentolové!" Spustí rehot.
„No, ohromne vtipné.. " pozerám na ňu a rozmýšľam, či to bude veľký trapas, keď to tu na chodbe v škole pustím. Už sa mi to raz stalo. Ale to som nemala 23.
„Nemáš vreckovku?" skúšam ďalej pridusným hlasom chalana stojaceho obďaleč pred študijným. Obchádza ma hystéria.
„Čo? Ach, áno." Čas, za aký si dáva dole ruksak, mi pripadá ako večnosť.
„To je hrozné tie alergie. Ja tiež, ako náhle začne apríl, čistá astma, prisahám. Niekedy až do septembra. Inak ja som Rišo. " Usmeje sa a podáva mi vreckovky.
„Dík!" Chmatnem celý balíček a bežím na WC ako Boltova mladšia sestra. Riša nechávam stáť za sebou s rukou stále natiahnutou vo vzduchu.

„Si tu?" Preruší Naďa moje sústredenie.
„Nie, tak rýchlo som bežala von, zapáliť si." Odvrknem z kabínky.
„Nebuď hneď odporná. Riško je stále vonku. To aby si si švihla." Počujem Nadin sladký, pobavený tón.
„Dúfam, že čaká na vreckovky... hotovo. Som tu minútu a už mi všetko odmrzlo. Stavím sa, že to tupé okno je dokorán."
„Bzzz. Správna odpoveď. Ale buď rada, aspoň sa tu nezadusíme."
„Čo zadusíme, kurník, sú dve hodiny, toaleťák v šíro-šírom okolí žiaden, zima ako v Rusku, to aby som si nosila termoprádlo či nejaký úplet na dolné partie. Poprosím babku, nech mi niečo na Vianoce uháčkuje."
„Nech ale nezabudne vrecko na kapesníky... znovuzrodenie?" usmieva sa Naďa, keď sa vyšuchcem von. Púli na mňa oči cez zrkadlo aby si namaľovala svoje už beztak gigantické mihalnice.
„Porovnateľné. Táto škola mi nielen že berie určitú sumu peňazí ale aj zdravý potenciál mať v budúcnosti deti. Odmrzlo mi približne všetko."
„To s Peťom už plánuješ potomka?" zastaví špirálu tesne pred okom.
„Samozrejme, tak o 10 rokov. Ale bude krásny, modrooký a stane sa z neho marketingový mág, tak ako zo mňa. "
„Ach ták, začínaš ma zasväcovať do vízií tvojej budúcnosti. Potom malému dopraj a povedz babke, nech uštrikuje o úplet navyše, bude ho tu potrebovať."
„Veď to bude o 30 rokov!"
Naďa sa na mňa zúrivo otočí, zaklipká a dodá: „však toto."

Pozriem na ňu: „Chudák, zobrala som mu všetky kapesníky, čo bude teraz robiť do septembra?"
„Len si ich ty nechaj, tu u nás nikdy nevieš. " To, že má pravdu som zistila v momente, keď som si chcela utrieť ruky. „ Skutočne fajn, " hundrem ako vidím prázdny kotúč a zahadzujem rovno dve. „Pol balíčka v keli. Vďakabohu za alergikov. "
„"

Vyšli sme von. „Máme 10 minút, poď, ešte stíhame jednu."
„Ok," pritakám veselo. Teraz je mi už všetko jedno.

Education First

Jazykové pobyty v zahraničí

jazykovépobyty.sk

- EF má 45 ročné skúsenosti
- viac ako 40 škôl v 16 krajinách
- začiatok kurzov každý pondelok
- úrovne od začiatočníkov až po pokročilých
- dĺžka kurzu 1 - 52 týždňov
- voliteľné predmety: marketing, business english, managment, cestovný ruch, médiá a iné
- destinácie: Malta, Miami, Oxford, Londýn, Sydney, Kapské Mesto, Toronto, Auckland, atď.

Jazykové Pobyty
Štefánikova 19, 811 05 Bratislava
Tel. 02/5245 1175
info@jazykovepobyty.sk

www.ef.com